

naša luč

1974

6

ČATEŠKE TOPLICE

leže na travnati ravnici ob desnem bregu Save pod vasjo Čatež. Tu je radiotermalno zdravilišče. Kraj ima tri vrele (najtoplejši doseže preko 54° C) in vrtnarijo zgodnje zelenjave, ogrevano s toplo vodo.

bor. Zanimivosti so rimski most, grad, bazen s stalno temperaturo vode 19° C in grobišči starih talcev. Tudi razvaline gradu Lindek so vredne ogleda.

GORNJI PETROVCI

je vas na Goričkem v Prek-

in obenem najmanjše mesto v Sloveniji, z edinstveno lego med rokavoma Krke. Zanimiv je grad na desnem bregu Krke, nekdanj cistercijski samostan, z gotško cerkvijo in obsežnimi obokanimi hodniki. Tu je tudi mednarodni kiparski posvet „forma viva“ (= živi lik).

abeceda slovenije

DOBREPOLJE

je suho kraško polje med zahodno planoto Suhe krajine in Malo goro, ki ograjuje ozko, dolgo ravnino z enoličnim, nad 400 metrov visokim, kakor odsekanim bregom. Ob vznožju Male gore je več jam, po katerih se pretakajo vode, a na polju ni potokov. V jamah živi človeška ribica. Preko nizkega praga prehaja ravnina v Struge, zagozdene med gozdnate bregove. Središče Dobropolj je vas Videm. Slikar France Kralj je doma v bližnji Zagorici. V Kompoljah je znana kapniška jama.

FRANKOLOVO

je razložena vas v ozki dolini Tesnice ob cesti Celje—Mari-

murju ob cesti in železnici od Sobote proti madžarski meji. Lepa je lega kraja nad dolino in zanimiva je gotška cerkev iz 15. stoletja. Ogleda vredni so še Mačkóvci v dolini Mačkovskega potoka sredi Goričkega, Šalovci v široki dolini Velike Krke in najsevernejši vasi Jugoslavije Búdinci in Čépinici.

HRASTNIK

je eno izmed mest „črnega revirja“, razprostrto po dolgem v dolini Bobnarice. Obiska vredni so premogovnik, kemična tovarna, steklarna in steklarski muzej, cerkev sv. Miklavža z „zlatimi“ oltarji in skrilasto streho v zaselku Sava.

IZOLA

je obmorsko mesto na štirikotnem polotočku, ki je bil nekoč otok. Ob njem leži rodovitna ravnica z vrtovi, sadovnjaki, vinogradi in oljčnimi nasadi. To je staro sredozemsko mesto z ozkimi ulicami, petsto let staro mestno palačo, palačo Besenghi s kovanimi okenskimi mrežami, balkonom in štukaturami, stolnico s starimi slikami, mesto s sredozemskim rastlinstvom in kopaljščem na trati pri svetilniku.

KOSTANJEVICA OB KRKI

je najstarejše dolenjske mesto

MARIBOR

je eno največjih industrijskih središč Jugoslavije, versko, kulturno in gospodarsko središče slovenskega Podravja. Značilno zanj je milo podnebje z lepimi, toplimi jesenmi. Zanimiv je stari del mesta z obrambnimi stolpi, Pristan in stavba „Benetke“ ob Dravi, Glavni trg z baročnim Marijinim stebrom in starim rotovžem, stolnica, baročna Alojzijeva cerkev na Rotovškem trgu, Gosposka ulica, stara Vetrinjska ulica, grad, Umetnostna galerija, Narodno gledališče, inštituti za sadjarstvo, vinarstvo in tekstilni inštitut, nekdanji Narodni dom, spomenik talcev (kjer so okupatorji ustrelili okoli 670 talcev), kaznilnica, mestni park z lepo urejenim akvarijem in številne tovarne. Tu vam postrežejo s štajersko juho, štajerskimi bržolami, štajerskim koštrunom, svinjskim mesom in klobasami v tunki, štajerskim loncem, kislim zeljem ali zeleno papriko z bučnim oljem, rdečim zeljem v kisu, štajerskimi žganci, štajerskimi štruklji, ajdekom, koruzno potico na opeki, koruzno pogačo na zeljnem listu. Obiska vredna sta tudi Mariborski otok in jezero. Na otoku je sodobno kopaljšče s športnimi napravami. Kopanje, jadrnanje, veslanje — vse je na razpolago.

Slika na naslovni strani: Izola, obmorsko mesto na štirikotnem polotočku med Koprom in Piranom.

Kar je proti resnici, pravici in dobremu - odklanjamo!

Predsednik jugoslovanske škofovske konference zagrebški nadškof Kuha-rić je povedal v letošnjem velikonočnem govoru med drugim tudi sledeče:

Zadnji čas ste mogli večkrat brati v raznih listih določene izjave, opozori-la, celó pretnje na račun enega dela cerkvenega vodstva, ki bi naj prehajal na politično področje.

Ko smo dali svoje izjave v razpravah ob ustvarjanju nove ustave, smo to storili z najbolj poštenimi nameni in s prepričanjem, da poudarimo vse raz-sežnosti verske svobode. Ko smo v „Sporočilu javnosti“ spet pojasnili, kako razumemo versko svobodo, in ko smo opozorili na določena dogajanja in na določene javne trditve, ki jih imamo za nasprotno uresničevanju verske svo-bode, smo prav tako stali na področju svoje odgovornosti. Zato moramo vsa ta opozorila, obtožbe, mogoče celó tudi pretnje mirne vesti odkloniti.

■ Mogoče zveni malo čudno, a dogaja se tudi to, da nam škofom preko časopisov priporočajo, naj bomo POSLUŠNI PAPEŽU. Tako priporočanje imamo, najmileje rečeno, za zgrešeno in neumestno. Če gre za mir na svetu, je papež zanj in mi škofje smo prav tako zanj. Ta mir na svetu ne pomeni samo molk orožja in ohranjevanje obstoječega stanja. Ta mir na svetu pomeni zaščitenost vsakega človeka, mir, dostojanstvo in spoštovanje slehernika na kateremkoli delu zemlje. Zato imamo tudi sporočilo, naj poslušamo papeža, za povsem neumestno in čudno. Ne dopuščamo nobene igre na račun naše poslušnosti sv. očetu.

■ Prav tako ne moremo razumeti, da se nam dajejo nauki o KONCILSKI OBNovi. Na koncilu prisotni škofje smo se globoko vživljali v velike misli koncila, zato mislim, da ni potrebno, da se nam dajejo nauki, kako razumeti in kako tolmačiti koncil. Koncil gotovo ni hotel blagosloviti ateizacije sveta!

■ Prav tako zavračamo vsakršno DELITEV cerkvenega vodstva v nena-predni in napredni del. To opremljanje duhovništva z nalepkami nima za nas nobenega pomena, kajti za nas je bistveno, kaj je resnica in kaj je dobro. Vse, kar je resnično, pravično in dobro, je za nas sprejemljivo. Vse, kar nasprotuje resnici, pravici in dobremu poedinca, družine, naroda, za nas ni sprejemljivo.

■ Ni potrebno, da nas kdo uči, kako je treba LJUBITI človeka, domovino in svoj narod! Nam je tu najpopolnejši učitelj Jezus Kristus, ki je razodel naj-večjo mero ljubezni. Njegova mera ljubezni je umreti za druge.

■ Očita se nam, da poskušamo DELITI DRUŽBO na vernike in neverni-ke. Vsesplošno npravno načelo je, da ima slehernik pravico živeti po svo-jem prepričanju. Potemtakem vprašanje vere ali nevere ne bi smelo biti postavl-jeno, kadar gre za pravice vsakega človeka do kruha, stanovanja, službe. Če se danes mnogi verni profesorji in učitelji ne upajo javno priti v cerkev v mestih službovanja, kdo je za to odgovoren? Mislim, da za to ni odgovorna Cerkev.

Ponovno trdim, da človek ne živi samo od kruha. Za človekovo življenje je potrebna tudi božja beseda, potrebne so duhovne vrednote. Človek ni samo telo, človek ni samo številka na proizvodnem traku, človek ni samo želodec, ki bi ga zadoščalo osrečiti s kosom kruha. Človek je daleč globlja resničnost, božja podoba je, poklican je, da zavestno in globoko živi svojo skupnost z Bogom. To ne more nikomur škoditi, to ne more biti proti nikomur naperjeno.

Naj vsi, s katerimi se srečujemo vsak dan, občutijo, da ne trosimo razdo-rov in delitev! Naj občutijo, da nosimo Kristusovo ljubezen, s katero želimo objeti vse ljudi!

naša luč

1974 6

mesečnik
za slovence
na tujem
leto 23
junij 1974

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornböck.

Založba: Družba sv. Mo-
horja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe
sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen
julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	2 angl. f.
Avstrija	70 šil.
Belgija	170 bel. fran.
Francija	17 f. fran.
Italija	2000 lir
Švica	15 š. fran.
Nizozemska	11 n. gold.
Nemčija	14 n. mark
Švedska	17 š. kron
Avstralija	4,5 av. dol.
Kanada	6 kan. dol.
ZDA	6 am. dol.

Razlika v cenah je po-
gojena zaradi neenakih
poštnin v posameznih dr-
žavah in različnih deviz-
nih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo po-
verjeniki in uprava „Naše
luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria

—tudi doma teče življenje naprej—

ANTON JOBST — 80-LETNIK

Organist, skladatelj in profesor Anton Jobst v Žiréh praznuje letos osemdesetletnico. Ob tej priliki je bilo slavljenju pripravljenih več svečanosti na cerkvenem in kulturnem področju. Rojen je bil na Koroškem, glasbo je študiral v Ljubljani in se izpopolnjeval v orglarski šoli. Zelo bogata je njegova zapuščina priljubljenih cerkvenih pesmi, ki jih radi prepevajo na naših korih. Sodeloval je pri raznih izdajah slovenskih cerkvenih pesmaric. Poleg tega je skrbel, da bi se glasbena kultura v Žiréh čimbolj razširila med ljudi. Uglasbil je tudi več posvetnih pesmi.

KRVODAJALCI

Slovenci sodimo po krvodajalski vnemi v sam vrh svetovnega merila. V Evropi so pred nami le Finci. Lani so člani Rdečega križa prepeljali na transfuzijske postaje 85.000 krvodajalcev, kar pomeni, da je vsak dvajseti Slovenec krvodajalec. Zdravstveni službi je tako omogočeno skoraj nemoteno delo in razvoj.

MESEC ČISTOČE

Po vsej Sloveniji so v maju potekale akcije za čistočo in varstvo okolja. Po šolah so imeli vrsto predavanj, nakar so se učenci udeležili akcij pri čiščenju javnih prostorov, cest in raznih kanalov, ki so bili prepolni odpadkov. Občani so priskočili na pomoč komunalnim delavcem, ki so vso to nesnago pridno odvažali. V zvezi s to akcijo je bilo tudi tekmovanje za najčistejši kraj v Sloveniji.

OKTET „GALUS“

Do sedaj smo ga poznali kot izvajalca stare slovenske glasbe. Pred kratkim pa je izdal novo ploščo, ki je izšla pri ljubljanskem Heliodonu. V njej se oktet predstavlja kot izvajalec slovenskih ljudskih in umetnih pesmi. Prva stran obsega že skoraj ponarodele umetne pesmi (n. pr. Nocoj pa, oh, nocoj; Žabja svatba itd.), na drugi strani pa samo ljudske pesmi iz naših pokrajin.

Slike od zgoraj navzdol: Sleme ali Grlo z Jalovcem. — Čebelnjak. — Stari plavž v Železnikih, spomin na preprosto železarsko tužinarstvo.

„SLOVENIJA“

je prva fotomonografija z 200 slikami in besedilom Primoža Kožaka. Poudaril je v njej materialno in duhovno zgodovino ter sedanjost našega naroda na nevsiljiv in privlačen način. Na umetniški način je prikazal naše življenje. Tudi tehnično je knjiga dovršeno izdelana. Tiskana je v slovenskem, angleškem, nemškem in italijanskem jeziku.

„VINKO VODOPIVEC“ TEKMUJE

Pevski zbor primorskih študentov „Vinko Vodopivec“ je odpotoval v Švico na mednarodno revijo pevskih zborov. Nastopilo bo 20 zborov iz Evrope in Amerike. 32-članski zbor vodi Branko Demšar in je za nastop zelo dobro pripravljen, kar so pokazali koncerti, ki so jih imeli v zadnjem času. Pred štirim leti je zbor na istem tekmovanju dosegel veliko priznanje glasbenih kritikov in občinstva.

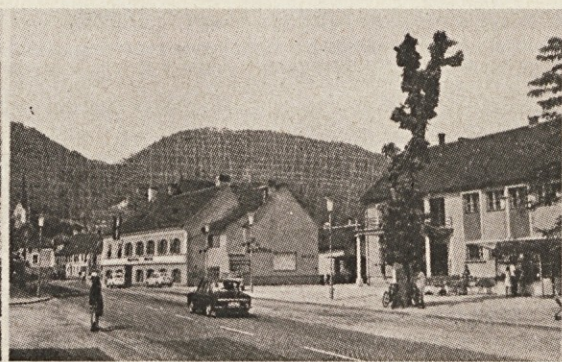
*

BLED. — Pred desetimi leti so pričeli v Blejsko jezero dovajati vodo iz Rádovne. V globinskih plasteh jezera je bila voda zastrupljena, ker ni imela dovolj kisika. V njej so namerili 25.000 ton vodikovega sulfida. V marcu letos pa ga je bilo le še 400 ton. V zadnjih šestih letih so ribiči zabeležili porast števila rib. Poleg teh pa potekajo tudi dela ob ureditvi kanalizacije, čistilnih naprav, zbiralnikov in črpalnega sistema. Sedaj očiščujejo površinske plasti vode od globinskih usedlin in odpadkov.

CELJE. — Tukajšnji Moški komorni zbor praznuje 25-letnico svojega dela. Od svojega začetka do danes ga neumorno vodi Egon Kunej. Že po nekaj letih dela se je uveljavil na nastopih, proslavah, tekmovanjih doma in v tujini. Nastopali so domala že po vsej Evropi. Zelo veliko so snemali tudi za radijske oddaje. Do takega uspeha jih je vodilo preko 70 vaj na leto ter 30 do 40 nastopov. Ob svojem srebrnem prazniku so imeli v Narodnem domu v Celju slavnostni koncert.

Slovenske Konjice so mesto ob Dravinji in ob zvezni cesti Ljubljana—Maribor. (3 slike zgoraj).

CERKNICA. — Tovarna pohištva iz Cerknice se v zadnjih letih vse bolj uveljavlja na domačem in tujem tržišču. Pred kratkim je tovarna podpisala investicijsko pogodbo z Ljubljansko banko za gradnjo novega objekta, kjer bodo izdelovali iverne plošče in tako uporabili predvsem odpadni material. Letna zmogljivost bo znašala 50.000 m³ plošč.

ČRNA na KOROŠKEM. — Letošnja pomladanska suša je poleg škode na poljih zaradi zaostale rasti posevkov naredila precej škode v gozdovih. Celo na Golovcu v Ljub-

ljani je ogenj uspel uničiti nekaj hektarov gozda. Poleg požarov na Slovenskem Krasu so bili najhujši v koroških gozdovih med Črno in Žerjavom. Požar, ki ga je veter nekajkrat znova razpihal in razširil, je uničil več kot 200 hektarov koroškega gozda.

ČRNOMELJ. — V občini trenutno gradi hiše okrog sto zdomcev, ki so zaposleni v Nemčiji ali drugih državah Evrope. Na gradbenem oddelku občine pa leži še veliko nerešenih prošenj za nove gradnje.

FORMIN. — Na Ptujskem polju so ob izkopavanjih in gradbišču našli na eno najpomembnejših arheoloških najdišč v Sloveniji. Odkrili so staro rimsko naselje Formin z žganimi grobovi in rimsko

cesto, ki je vodila naprej proti Osijeku. Najdbišče je staro kakih 3000 let in je priča zraščanja predzgodovinskih civilizacij z rimsko kulturo. Podobna odkritja so našli v Ormožu ob Ptujski cesti. Tu so že izkopali kakih 20 grobišč z žarami, kar je prava senzacija za Slovenijo in vso Evropo.

GORENJE. — Pred petnajstimi leti so v tem kraju začeli izdelovati navadne štedilnike „Tobi“. V tem času se je podjetje tako razširilo, da je postalo poznano po vsej Evropi s svojimi gospodinjskimi, elektronskimi in tehničnimi izdelki. V avgustu začne obratovati nova tovarna keramičnih ploščic. Podjetje „Vegrad“ je v 5 mesecih postavilo ogromne hale s po-
(Dalje na 10. strani)

recimo babu bob!

Lepo je živeti od bogatega besednega zaklada.

Če ni boljših, so tudi naši najboljši dobri.

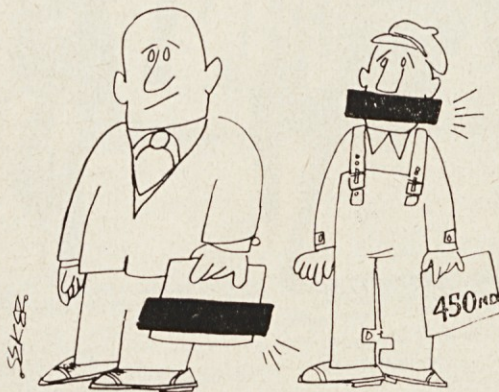
Misliti in znati misliti ni eno in isto.

Kljub temu da je oven-vodnik vedno prvi, je vendarle prvi samo med ovci.

Čim težje cilje si izberemo, tem lažje je najti izgovor, zakaj jih ne dosežemo.

Pes ima prav: če hočeš dobro živeti med ljudmi, je najbolje biti žival.

Nekateri so tako pametni, da jim uspe prepričati ostale, kako so neumni.

kaj je res naša usoda zapisana v zvezdah?

Ljudje so prav strastni na horoskope. Samo med Francozi je 20 milijonov (50% odraslih moških

in 70% odraslih žensk) takih, ki redno ali vsaj od časa do časa berejo astrološke napovedi. Lep del

teh najde v tem neki način zabave. So pa med njimi mnogi, ki tem napovedim verjamejo.

Isti pojav je zadnja leta opaziti tudi v Skandinaviji, Nemčiji, Belgiji in predvsem v Severni Ameriki. Kje so razlogi za to?

Iskati jih je treba predvsem v tem, kar psihologi imenujejo „napadalnost modernega življenja“, to je, v občutju osamljenosti sredi brezimne množice. Potem pa v nekem nagnjenju po lahkem: veliko lažje se je prepustiti zvezdam kot pa svoji volji. Včasih pogojuje to brskanje po bodočnosti neki nemir: Kaj bo prišlo name? Ali bom uspel? Kako bodo ljudje z menoj ravnali?

Kaj je pravzaprav na stvari? Kaj pravijo „potrošniki“?

HELENA F., 30 let, poročena, bančna tajnica:

Priznam, da je to iskanje po horoskopih nespametno, a kljub temu si vsako jutro čas tako uredim, da ne zamudim kratke ra-

dijske oddaje z napovedmi za tisti dan. Prav tako preberem horoskope v vseh časopisih, ki mi pridejo v roke. Predvsem iz radovednosti. Kadar mi horoskop napoveduje kakšno prijetnost, se vselej nadejam, da se bo res zgodila. V resnici jim ne verjamem zares. Zakaj jih potem berem? Ne vem. Neke vrste potreba je. Rojena sem v znamenju device. Če horoskopi govorijo o tem znamenju, imam vedno občutek, da govorijo o meni. Poskušam se najti v njih, tam črpati nasvete. Malo me že skrbi tudi bodočnost. Kot vse ljudi. A po pravici povedano, kar v horoskopih predvsem iščem, je obljuba sreče: nekaj, kar me pomirja.

Izkoriščevalci lahkovernosti in neke obče tesnobe se ne pomišljajo iz tega si kovati dobiček. Skoraj vsi dnevnikarji z visoko naklado imajo astrološki predelek, da niti ne omenimo lahkih revij, senzacionalnega tiska in revij za ženske, kjer dobiva astrologija svoje najbolj pozorno občinstvo.

Vsa ta množica horoskopov bi morala načelno napovedovati enako bodočnost za ljudi, rojene pod isto zvezdo, saj obstaja samo dvanajst nebesnih znamenj, niti eno več. A zvezde govorijo tako različno! Istemu človeku napovedo za isti dan tako neenako, včasih celò nasprotujoče si dogodke.

Kljub temu berejo po časopisih horoskope tako delavci kot osnovnošolci, tako izobraženci kot umetniki.

Kaj je pri vsem tem resnega?

M. RIQUET, katoliški teolog:

Najprej bi bilo treba določiti, kaj razumemo pod astrologijo. Če bi kdo hotel brati v zvezdah vse, kar se mora zgoditi, kot da bi bilo vse tu spodaj določeno po delovanju zvezd, ne da bi mogla človekova svoboda kaj spremeniti, bi takšno prepričanje nasprotovalo krščanskemu pojmovanju človekove svobodne volje. Moremo pa dopuščati, kot so to storili po-

(Dalje na str. 8)

črke, iz katerih veje duh

Po velikonočnih prikazovanjih spoznamo, na kakšen način hoče biti Gospod zmeraj med nami. Od mrtvih vstali Jezus razlaga sveto pismo učencem na poti v Emavs, ker hoče ostati tudi po svoji besedi pri nas.

Kakor sedem zakramentov sprejemamo tudi božjo besedo v občestvu Cerkve. Prav vse je povezano s skupnostjo.

Poglejmo življenje prve Cerkve! Tolažbo so imeli v Jezusovi besedi, o kateri so pripovedovale priče. Sem ter tja so to pridigo zapisali. V zvezi z ustnim izročilom so jeli nastajati spisi. Pripadali so občestvu. Zrasli so v njegovem krilu. Sveto pismo je družinska knjiga Cerkve.

Sveto pismo je staro. Jezik se zdi tako daljen, tako slovesen. Kako naj v njem odkrijemo večno novi Jezusov glas, namenjen danes nam?

Tudi tu je prvi odgovor: v občestvu. Tu razlagajo, delijo božjo besedo.

Po tej razlagi bomo na primer spoznali, kako je že stara zaveza pripravljala Jezusov prihod.

Tako postajajo zgodbe stare zaveze podobe za Jezusovo delo. Jezus sam je večkrat opozarjal na to. Kar je bilo v stari zavezi zelo daleč in snovno, je Jezus poglobil, približal in poduhovil v novi zavezi. Mana — njegovo telo za nas. Obljubljena dežela — njegove obljube za nas. Bronasta kača — njegova zveličavna smrt za človeštvo. Tako je postalo celotno sveto pismo po novi zavezi novo oznanilo o Jezusu. Črka (ki ubija) je postala duh.

Pa tudi novo zavezo je treba obnoviti, narediti sodobno, jo prestaviti v današnji čas. Ozna-

njevanje mora kazati, da gre za nas. Na vsaki strani svetega pisma prej ali slej odkrijemo: za nas gre. Polagoma prihajamo tako po božji besedi do odkritja, kakšno je naše življenje v vsej svoji globini v božjih očeh. Vidimo, kako varno, kako ogroženo, kako grešno, kako ljubljeno, kako milosti polno je.

Razlaga ne more oznanjevati tega globokega pomena svetega pisma, če hkrati ne oznanjuje takratnih dogodkov. Krščanska vera ni bajka, ni pravljica, ni zgodba, ki vsebuje globoke resnice o človeškem življenju, ne da bi oznanjevala dejstva, ki so se zares zgodila v zgodovini. Sveto pismo podaja resničnost, ki je za nas veljavna, ker vsebuje stvari, ki so se nekoč zgodile.

Poskrbljeno je, da je uradna razlaga svetega pisma povezana s cerkvenim učiteljstvom. Odgovornost škofov v teh zadevah je zelo velika. Uradna razlaga duhovnikov je vodilo za bolj vsakdanje oznanjevanje v knjigah, časopisih, predavanjih, bogoslovnih krožkih, svetopisemskih krožkih, v pogovornih preprostih vernikov z drugimi verniki in ljudmi drugečnega nazora. To je tudi kažipot za versko premišljevanje o tem, kar sam prebereš v svetem pismu.

Tudi če sveto pismo beremo in se o njem pogovarjamo zunaj bogočastja, v družinskem krogu, v krožkih, sami, smemo zaupati v pomoč Svetega Duha. Glede odločilnih temeljev oznanila vemo, da smo povezani s skupnostjo Cerkve, ki jo navdihuje božji Duh.

Glede smisla božje besede za naš vsakdan pa smemo zaupati, da nas bo Jezusov duh razsvetlil in ogrel, kadar sami iščemo v svetem pismu.

Po Holandskem katekizmu

vital vider:

zakonca - se poznata?

**NEKAJ MISLI O SPOLNI
VZGOJI OTROKA**

Ko je otrok majhen, psihično še ne doživlja spolnosti. Saj pride čas, ko vsak normalen človek čuti neko sramežljivost. Ni pa prav, če je le-ta umetno tako povečana, da otrok misli, če slučajno kje kaj vidi (na primer na sliki, ki jih je danes povsod dovolj), da je to nekaj groznega. In to ga bo begalo in motilo veliko bolj, kot če je doma na lep način v to vpeljan.

v šoli evangelista marka

s čim boš spet kupil svojo dušo?

Ob neki priložnosti je hotel Kristus z vznemirljivim, a nujnim opozorilom popraviti pojem, ki so ga imeli učenci o Odrešeniku, in ga priličiti božjim mislim.

In začel jih je učiti, da mora Sin človekov veliko trpeti, biti zavržen od starešin, velikih duhovnikov in pismoukov, biti umorjen in po treh dneh vstati.

Kristus vpriči učencev ne uporablja izraza Mesija, marveč govori o Sinu človekovem, in to vselej, kadar gre za najvažnejše naloge njegovega poslanstva: za smrt, vstajenje in zmagoslavni prihod k sodbi. Izraz „Sin človekov“ Judom ni bil domač, pa tudi ne čisto nerazumljiv. V stari zavezi je bilo to ime (ki je semitski izraz za človeka) priljubljen naslov, ki ga je Bog dajal prerokom. Kristus ga je uporabljal, da ne bi njegovega odrešeniškega dela učenci pojmovali kot politično delo. — Starešine, veliki duhovniki in pismouki so sestavljali judovski veliki zbor, to je, politično in versko vodstvo izvoljenega naroda.

In o teh stvareh je govoril očitno.

Učenci si še ne znajo predstavljati trpečega Odrešenika.

Tedaj ga je Peter vzel v stran in mu začel braniti.

Kot že večkrat je spet Peter tisti, ki govori v imenu vseh apostolov. Jezusa vzame posebej, mu govori na dušo, mu ugovarja in mu skuša njegovo

vpičeno misel prikazati kot nezdržljivo z dostojanstvom Odrešenika.

On pa se je obrnil, pogledal po učencih in Petra posvaril: „Pojdi od mene, satan, ker ne mišliš na to, kar je božjega, ampak, kar je človeškega!“

Ostri odgovor kaže, da Kristus hoče, da se učenci odločijo zanj ali proti njemu: ali so z njim kot od Boga poslanim, potem morajo sprejeti tudi božjo podobo Odrešenika, ali pa obdržijo svoje le preveč človeške predstave, potem jim ostaja le to, da gredo od njega.

In poklical je množico in svoje učence ter jim rekel: „Če hoče kdo iti za menoj, naj se odpove sam sebi in vzame svoj križ ter hodi za menoj!“

Iti za Jezusom pomeni, brezpogojno priznati božjo voljo in se tako odpovedati sebi. Ne izbirati tistega, kar bi nekdo imel zase za najboljše, marveč biti poslušen klicu in to poslušnost doživljati kot izročanje samega sebe v smrt. Ker je božja volja za Kristusa že znana (smrt na križu) in ker pomeni biti učenec tovarišijo z Mojstrom, mora pomeniti hoja za Kristusom vsaj pripravljenost na križ, to je, sprejemati vsako od Boga poslano trpljenje.

Zakaj kdor hoče svoje življenje rešiti, ga bo izgubil; kdor pa svoje življenje zaradi mene in evangelija izgubi, ga bo rešil.

Jezusova beseda je le na videz

protislovna: beseda „življenje“ je uporabljena v dveh pomenih, v časnem in večnem.

Kaj namreč pomaga človeku, če si ves svet pridobi, svojo dušo pa pogubi?

Govor je še vedno o večnem življenju. Kdor ga izgubi, je vse izgubil.

Ali kaj naj da človek v zameno za svojo dušo?

Ničesar ni, s čimer bi mogel človek pri sodbi svojo dušo spet kupiti.

Zakaj kdor se bo sramoval mene in mojih nauk pred tem prešuštnim in grešnim rodом, se ga bo tudi Sin človekov sramoval, kadar pride v veličastvu svojega Očeta s svetimi angeli.“

Kristus se jasno razodene kot sodnik in zahteva, da se človek tudi pred ljudmi prizna za njegovega učenca, brez ozira na možne neprijetne posledice. Te morejo zadeti le časno življenje. On pa, ki bo kot sodnik znova prišel, bo določil našo večnost po tem, ali se ga sedaj sramujemo ali ne.

Tudi jim je rekel: „Resnično povem vam: So nekateri izmed tukaj stoječih, ki ne bodo okusili smrti, dokler ne bodo videli božjega kraljestva, ki je prišlo z močjo.“

Že prvi Cerkvi je bila ta Kristusova beseda težko razumljiva. Na prvi pogled se zdi, da bo Jezus prišel k sodbi še za življenja vsaj nekaterih svojih učencev. Tako je tudi prva Cerkve skrajja mislila. Najbrž pa je bil pomen, ki ga je imel Kristus v mislih, tale: prihod božjega kraljestva z oblastjo je postal viden za nekatere izmed njih že v Jezusovem spremenjenju na gori, za še več od njih kasneje v občevanju z vstalim Jezusom, za mlajše pa

končno v apostolskem času, ko se je Cerkev širila polna moči, kljub „prešuštnemu in grešnemu rodu“.

In vprašali so ga: „Zakaj pravijo farizeji in pismouki, da mora poprej priti Elija?“

Vprašanje učencev je tole: če je res, da je Jezus Odrešenik, in če je prav tako res, kar pravijo pismouki, da mora pred Odrešenikovim prihodom spet priti Elija, zakaj potem Elija še ni?

Odgovoril jim je: „Elija bo poprej prišel, da bo vse obnovil. In kako je pisano o Sinu človekovem, da bo veliko pretrpel in da bo zaničevan“

Jezus vprašanje učencev še zaostri: ali ne bo prišel Elija poprej zato, da bo vse obnovil, to je, da bo Odrešeniku pripravil čisto in verno ljudstvo? Sedaj pa učenci doživljajo ravno nasprotno. Jezus, Odrešenik, je zašel v tako nasprotje z ljudstvom, da mu grozita preganjanje in smrt. Ali bo mogoče Elija le še prišel in se bo še vse uredilo? Ali pa se je sveto pismo zmotilo? Da bi pojasnil nasprotje med prerokbami in dogodki, Jezus opozori na neke druge vrste mesijanske prerokbe, na prerokbe o Odrešenikovem trpljenju. Ali ne velja potem isto za njegovega predhodnika? Ali ne bo tudi Elijevo poslanstvo propadlo, kot propada Jezusovo delo?

Pa vam povem, da je tudi Elija že prišel in so mu storili, kar koli so hoteli, kakor je pisano o njem.“

Tisti, katerega le podoba je Elija bil, je že prišel. To je bil Janez Krstnik. In res mu ni uspelo pripeljati ljudstvo h Kristusu.

Potem pride doba, ko otrok prvič vpraša: „Od kod sem?“ Osnovno pravilo za odgovor: povej mu resnico! In kako? Primerno dóbi. „Bog te mi je dal.“ — „Kako ti me je pa dal?“ — „Vidiš, tukaj notri, pod srcem si bil.“ In otrok ne bo čisto nič v zadregi, mama bo bolj. In če je mama v zadregi, otrok to vidi in to je že negativna spolna vzgoja. Mami in očetu ne sme biti nerodno, kadar otrok kaj vpraša, sicer je konec njegovega zaupanja. Na to se morajo starši pripraviti.

Kako se bosta mož in žena najbolje naučila govoriti otroku o spolnih zadevah? Če se bosta med seboj o tem pogovarjala. To je najboljša šola, da znaš otroku lepo mirno in trezno odgovoriti.

Če otrok predolgo ne bi nič vprašal, je dobro, malo mu iti naproti ali pa mu morda nastaviti o teh vprašanjih primerno knjižico, da

bo potem lažje prišlo do pogovora s starši.

Največja napaka je, če mora biti spet mama tista, ki naj vse to opravi. Oče bi moral poučiti sina, mati pa hčerko.

Torej na vsako otrokovo vprašanje povej resnico v obliki, ki se ti takrat zdi primerna za otroka. Ni treba povedati preveč. Otrok tega ne pričakuje in ga to prizadene. Vsak otrok ve, da je v spolnosti nekaj lepega, nekaj skrivnostno lepega v tem.

Spolna vzgoja mora biti odkrita, jasna, naravna, ne prisiljena, ob pravem času, rajši tri leta prej kot pa uro prepozno. Starši sami so marsikdaj trpeli v življenju, ker mogoče niso bili poučeni tako, kot bi morali biti. Kristus je o teh intimnih stvareh govoril javno. V bližnji preteklosti — in marsikje še danes — pa se o tem sploh ni govorilo.

Kristus je rekel, da je Bog določil, da bosta „dva eno telo“, da se torej združita v eno po duši in po telesu. Ko je neka žena dejala: „Blagor telesu, ki te je nosilo, in prsim, ki so te dojile,“ je Jezus rekel: „Tako je.“ Tudi Cerkev govori v teh stvareh zelo naravno: „Blagoslovljen sad tvojega telesa.“

Pride trenutek, ko je treba otroku razložiti tudi to, kako je otrok spočet. Lahko se razloži s primerom iz življenja čebel: kakor one prenašajo cvetni prah z enega cveta na drugega, da pride do novega sadeža, tako položi oče v materino telo seme, iz katerega potem

(Nadaljevanje s str. 5)
membni cerkveni učitelji, n. pr. sv. Tomaž Akvinski, da imajo zvezde neki vpliv na značaj, нрав ljudi in posledično na njih početje. Zato je možno, dosti verjetno — ne pa nezmotno — predvideti težnje ljudi. (Ne nezmotno: človek more

namreč sile, ki so v njem, obvladati in usmerjati. S tem seveda tudi vse vesoljske ali zvezdne vplive, ki pritiskajo na njegov organizem.) Potemtakem je prav, da jemljemo vse napovedi, izvirajoče iz tako dvomne znanosti o zvezdnih vplivih na človekovo početje, kot je

astrologija, s pridržkom. Zelo ne-spametno bi bilo, slepo se nanje zanesti.

Po dosedanjih raziskavah je astrologijo zanikati tako nemogoče kot dokazati njeno znanstvenost. Vemo, da je ta umetelnost stara že več kot 5.000 let. Vemo tudi, da večina znanstvenikov ob njej skomizguje z rameni. Predvsem zvezdoznanci. Da imata sonce in luna neki vpliv, ne dvomijo. A kako bi mogli milijone kilometrov oddaljeni planeti oddajati žarke, ki bi bili sposobni vplivati na našo neznatno zemljo?

In vendar. Ali ni zanimiva značajska podobnost, ki jo opazimo pri večini poedincev, rojenih pod istim zvezdnim znamenjem? Zgledi te vrste so tako številni in vsaka razumska razlaga tako nemogoča, da se je ob tem treba zamisliti.

ANDRE BARBAULT, eden najbolj znanih francoskih astrologov, pisatelj dvanajstih zadevnih knjig, izšlih v milijonski nakladi:

Astrologija ne odgovarja na vprašanje o usodi nekoga. Pojasnjuje le notranjo usojenost določenega človeka, to je tisto, kar ta posameznik v sebi nosi. „Nebeška karta“, narejena za trenutek rojstva posameznika po zelo natančnem in zapletenem postopku, pokaže silnice, ki jih ta nosi v sebi, in verjetno smer, v katero ga lahko te vodijo. Vendar ni mogoče po tem niti določiti osebnost posameznika. Omenjena karta more nekemu pomagati le, da se ta zavé, kaj je, in da bolje spozna svoje težnje, ki so včasih zelo rahle. Vsekakor pa astrologija ne napoveduje bodočnosti.

NOV SLOVENSKI FILM:

Let mrtve ptice

V Ljubljani so začeli vrteti novi slovenski film „Let mrtve ptice“ režiserja Živojina Pavlovića.

Predstavlja nam prekmursko zemljo, predvsem usodo današnjih Prekmurcev, propadanje starega kmetijstva, kot osrednji problem pa vprašanje zdomstva, žalostno životarjenje sezonskih delavcev, ki razvrednotuje do človeškega propada.

Vendar je skupek teh vprašanj le površinski. Prek njega je režiser posegel globoko v korenine človeškega življenja, ga razkril v njegovi usodni danosti, v propadanju in naporu za očiščenjem pa nakazal razrešitev skozi trpljenje in smrt. Očiščenje človeškega bitja je možno le, če sprejmemo usodno danost kot izhodišče naporov za preraščanje. Tako je „Let mrtve ptice“ kljub pretresljivi zgodbi v osnovi vendarle delo, ki odpira razsežnost upanja, da je odrešitev dosegljiva. V tem je najgloblje sporočilo tega filma.

„Let mrtve ptice“ je sicer stva-

ren film, toda izredno pesniška stvaritev, saj izzveni v podobo, ki jo skuša naslov nakazati.

Osrednja filmska usoda je Anka življenje. Anka hrepeni po ljubezni, vendar je izdana. Ko se poroči, hoče ljubiti in biti zvesta iz spoznanja in volje, pa kloni. Toda hoče. Zato sprejme pot skozi trnje, ki naj jo očisti.

Ta v podobi izražena pot trpljenja je osrednji filmski prizor, saj odgovarja na zastavljeno vprašanje. Človekovo bivanje je usodno, je kakor let mrtve ptice. In vendar ta let ni nesmiseln, ni brezizhoden, temveč odrešuje, če se očiščuje skozi trpljenje in smrt. Ankina smrt je pretresljiva, vendar je Anka z njo podpečatila svoje očiščenje, zato je ta smrt velika in odrešilna. Tudi za njenega moža.

Na videz je vzletanje mrtve ptice tudi Tjaževo življenje. Dolgo se je trudil, da bi ohranil starožitnost prekmurske vasi, zvestobo zemlji in ljudski omiki. Uteho je najdeval
(Dalje na 26. strani)

zraste otrok. Čim bolj jasno povemo — ne sicer z grobimi izrazi — tem bolj je otrok poučen, tem prej bo nehal spraševati.

Bo še!

tudi doma teče življenje naprej

(Nadaljevanje s str. 3)

vršino 10.500 m². Sedaj namešča-
jo opremo in urejajo še vse po-
trebne objekte, da bo delovanje
potekalo nemoteno. Prebivalci do-
line ob Paki bodo tako imeli doma
dovolj dela.

GOTOVLJE. — V poldrugem letu
je rdeči petelin uničil kmetom kar
šest kozolcev. Starejši poznavalci
ugotavljajo, da še v turških časih
ni bilo tako hudo.

ILIRSKA BISTRICA. — „Transport“
v Ilirski Bistrici se je specializiral
za prevoz tekočega goriva. V zad-
njih letih se je podjetje razvilo v
največjo tovrstno organizacijo v
Jugoslaviji in je sedaj tudi finanč-
no najbolj močno v občini. V no-
vih delavnicah so začeli zaposlo-
vati svoje šoferje, ki zaradi zdravja
zapuščajo tovornjake. Naporno de-
lo vse pogosteje vodi do oslabe-
losti vida, okvar na hrbtenici in
kroničnih bolezni prebavil.

JERUZALEM. — Cesta od Ivanj-
kovec do Jeruzalema v Sloven-
skih goricah je prva asfaltna „vin-
ska cesta“. Kakor žila dovodnica
se vije med vinskimi griči in pri-
naša turistom, še bolj pa domači-
nom velike koristi. Ob akciji as-
faltiranja novih cest poteka tudi
gradnja vodovoda, ki bo v kratkem
odžejala z vinom bogate in z vodo
revne kraje.

JESENICE. — V aprilu so delavci
cestnega podjetja Kranj končali
dela na rekonstrukciji ceste med
Jesenicami in Koroško Belo. S
tem je bilo opravljeno še zadnje
ozko grlo gorenjske ceste. Do se-
zone bodo že urejeni tudi ploč-
niki in nasipi.

Kaj pravijo doma in po svetu

Z izvlečki iz slovenskih revij in
časopisov, ki izhajajo doma in po
svetu, skušamo zasledovati doga-
janje med Slovenci. Za utemelje-
nost komentarjev in mnenj ne od-
govarjamo. Iz podane snovi naj si
bravci sami ustvarijo sodbo o živ-
ljenju slovenske družbe! Op. ured.

družina

»DRUŽINA« izhaja dvakrat na me-
sec. Izvod stane 50 par. letna na-
ročnina 12 Ndin. za inozemstvo

ATENTAT NA SLOVENSKO ŠOLO V TRSTU

Novica o atentatu na slovensko šolo pri Sv. Ivanu v Trstu — ta je bil 25. aprila — se je kot blisk raznesla med italijansko in slovensko javnostjo. Zgražanje ob fašističnem napadu na ustanovo slovenske narodne manjšine v Italiji je bilo močnejše od molka, s katerim sta hotela dogodek oviti italijanski radio in televizija. Ljudje so si pri iskanju krivca edini, da gre za dejanje, ki je v najožji zvezi z Almirantejevim nastopom v Trstu.

Napad na slovensko šolo k sreči ni terjal človeških žrtev. Temu pa je botrovalo srečno naključje, da v času obsodbe vrednega zločina na kraju dogodka ni bilo nobenega človeka. Škoda znaša okoli tri milijone lir, kar pa ni nič v primerjavi s slabimi nameni, ki so jih imeli v temo in molk zaviti nasilneži. Saj so hoteli z dejanjem predvsem zastrašiti slovenski živelj v Italiji in opozoriti vse, ki se zavzemajo za mirno sožitje med obe-
ma narodnima skupnostima, kaj jih čaka, če se ne podredijo na novo oživljajočemu fašističnemu diktatu.

K takšnim sklepom nas vodi dejstvo, da je bil zadnji napad na slovensko šolo že drugi poskus na isti stavbi pokazati moč narodne nestrpnosti, le da bomba iz leta 1969 k sreči ni eksplodirala.

Kljub vsemu hudemu in obsodbe vrednemu pa že danes lahko trdimo, da napad na slovensko šolo ne bo rodil zaželenih uspehov. Enoten nastop predstavnikov obeh narodnih skupin v odločni obsodbi nasilja zgovorno potrjuje, da med Slovenci in Italijani ni tistih napetosti in nestrpnosti, kot si jih želijo zagovorniki nasilja in sovraštva med narodi. Razne demonstracije, stavke profesorjev in dijakov, zlasti pa prvomajski dogodki, so jasen dokaz, kako si tudi Italijanska javnost želi dobrih razmerij s Slovenci, pa tudi z Jugoslavijo.

Bombni napad na slovensko šolo so na skupnem protestnem zborovanju obsodili tudi slovenski tržaški duhovniki. V izjavi so poudarili:

„Tisti, ki so nam vzeli slovensko šolo po prvi svetovni vojni, ne morejo trpeti sedanjega razvoja naše šole. Z zločinskimi napadi bi radi zastrašili naše ljudi, da bi se od šole oddaljili. A se motijo. Slovenski duhovniki se še živo spominjamo vseh grozodejstev in preganjanj, ki jih je fašistična diktatura sprožila med našim ljudstvom tu na Tržaškem, v Istri in na Krasu, ter opozarjamo vse skrajneže, da ne bomo nikoli klonili pred nobenim strahovanjem. Če smo znali v petindvajsetih letih fašizma ohraniti ljubezen do našega jezika, do naše kulture in do naših duhovnih vrednot, jih bomo znali braniti tudi danes. Kakor smo v preteklosti slovenski duhovniki stali ob strani svojemu zatiranemu narodu in z njim trpeli preganjanje, tako se bomo tudi v prihodnosti z vsemi silami borili za resnično svobodo in za doseg vseh demokratičnih pravic svojega ljudstva. Odklanjamo nasilje vsake vrste in zato poudarjamo, da nikoli in nikdar ne bomo dovolili, da bi kdo spet zatiral naš narod.“

V nadaljevanju pa pravijo: „Zločinci so s svojim napadom na šolo dosegli prav nasprotno. Že dolgo nismo bili slovenski zamejci tako enotni,

„Če bi zbirali star papir, železo, cunje in druge odpadke za našo industrijo, bi prihranili stotine milijard dinarjev.“

„Čemu pa potem sploh delamo še kaj drugega?“

POVEJMO SI IZ OČI V OČI, SAJ SE POTEM NE BOMO VEČ POGLEDALI!

Kameleon ni edina žival, ki z jezikom lovi svoje žrtve.

KOLIKO JE LAHKO ČLOVEK TRČEN, DA JE ŠE NORMALEN?

● Tako kot železničar, ki mora biti toliko normalen, da sme delati, pa dovolj trčen, da hoče delati za tako plačo.

● Toliko, da še verjame v TV reklame in direktorske razpise.

KDO IZDAJA DOVOLJENJA ZA RIBOLOV V KALNEM?

Sovraštvo omejenih niti ni tako nevarno kakor njihovo prijateljstvo.

IMAMO LJUDI, KI ŠE NIKOLI NISO BILI PREK MEJE, PA SO VENDAR BEDAKI SVETOVNEGA FORMATA.

Kakšna sreča, da tudi prazna glava ne kruli tako kot želodec, kadar je prazen!

ČE POSTAVIŠ ČLOVEKA NA DIREKTORSKI STOLČEK, NAREDIŠ IZ NJEGA DIREKTORJA. ČE PA DIREKTORJU VZAMEŠ STOLČEK, IZ NJEGA ŠE NISI NAREDIL ČLOVEKA.

„Zakaj pa pri vas tako proslavljate prvi april?“

„Ker je to edini dan v letu, ko se lahko pohvalimo, da delamo z dobičkom.“

POŠTENE OBLJUBE PRIHAJAJO IZ SRCA, VELIKE PA IZ UST.

Gospodarstveniki so iznašli nov pojem: stabiloinflacija.

S CENO MLEKA KMETJE ŠE NISO ZADOVOLJNI. KUPCI TUDI NE.

Italijanska vlada: „Globoko smo užaloščeni, ker nas Jugoslovani ne razumejo. Njihova meja je za nas nedotakljiva, če nam odstopijo kos svojega ozemlja.“

ZARADI PESKA, KI MI GA NEKATERI MEČEJO V OČI, VEDNO JASNEJE VIDIM.

„Od skupnega poviška lanskih cen kmetijskih pridelkov sta trgovini ostali kar dve tretjini!“
„Kaj pa tretja tretjina?“
„Ta je ostala trgovcem.“

GOSPODINJA MESARJU: „ALI PRODAJATE MESO PO MAK-SIMALNIH ALI PO SPORAZUM-SKIH CENAH?“

MESAR GOSPODINJI: „SPORAZUMELI SMO SE, DA ZMEROM PO MAKSIMALNIH.“

Pri tolikšni umazaniji se res ne splača iskati še dlako v jajcu.

RAZUMEM VAS, DA ME NE MORETE RAZUMETI, KER BI TO BILO V VAŠO ŠKODO.

Med norci je najtežje zaigrati bedaka.

VEČJI LJUDJE IMAJO VEČJE NAPAKE, PA TUDI VEČJE PLAČE.

Mož ženi: „Žena, časopis je pa zares koristna stvar. Zdaj vsaj vem, da kot povprečen Jugoslovan s svojo redno plačo živim letos bolje kot lani.“

ČE BI SANJE NE BILE BREZPLAČNE, BI LJUDJE GOTOVO SANJALI BOLJ V OKVIRIH SVOJIH MOŽNOSTI.

Po Pavlihu

ŽIVEL DELEGAT!

„Nikjer ne vidim več nobenih socialnih razlik!“

KOPER. — *Obalna konferenca ZMS je na svoji seji obravnavala problematiko mladinskih zabavišč in začasnega zaposlovanja mladoletnikov. Poročilo UJV Koper je udeležencem razprave odkrilo mnoge nepravilnosti in zlorabe na področju mladinske zabave, predvsem v disco-klubih. Povečalo se je tudi število uživalcev mamil. Nakananih je bilo več možnosti za rešitev teh problemov. Poudarjena je bila vloga športa in izrečena graja tistim, ki hočejo bogateti na račun mladih, ne glede na posledice ponočevanja in pijače.*

KOPER. — *Občinska skupščina je sprejela nov načrt razvoja mesta Koper ali „Slovenskega okna v svet“ do leta 2000. Sprejet je že urbanistični in sanacijski načrt starega dela mesta. Ureditveno območje obsega 4572 ha površin, od tega 479 ha za stanovanjska območja, 1346 za luško in industrijsko cono ter 1332 ha za infrastrukturo. Načrt predvideva izsušitev Škocijanskega zaliva in ureditev bodoče turistične obale.*

KOPER. — *Koprsko pristanišče bo do julija dobilo novo, 114 m dolgo operativno obalo. Gradnja dobro napreduje, čeprav je tehnično zelo težka, ker je treba teren, ki je bil do pred kratkim še morje, utrditi z jeklenimi piloti, ki jih zabijejo 30 m globoko. Delo je sicer mehanizirano, vendar zahteva izredno preciznost in potrpljenje. Ob novem pomolu bodo pristajale ladje z lesom iz Centralnoafriške republike.*

KOPRIVNICA. — *V tem kraju bodo na robu Kozjanskega po mnogih letih čakanja jeseni le dobili novo šolo. Gradbena dela v prvi fazi že zaključuje novomeški „Pionir“, narkar pridejo na vrsto delavci mariborskega „Marlesa“. Nova šola bo imela osem učilnic, telovadnico in vse ostale potrebne prostore za kabinetni pouk ter kuhinjo.*

LJUBLJANA. — *Bratje Avsenik so ob svojem 20-letnem jubileju muziciranja imeli slavnostni nastop v tivolski dvorani. Zanimanje je bilo ogromno in vstopnice so bile takoj razprodane. Ob tej priliki je*

kot smo prav danes. Z zadovoljstvom in z zadoščenjem pa opažamo, da obsoja zločinsko dejanje ogromna večina tržaškega mesta, oblasti in demokratičnih ustanov, kar nam daje poročstvo, da se bo moglo nadaljevati mirno in plodno sožitje obeh narodnosti na tem ozemlju.“

Protestne izjave so v dneh po atentatu dale tudi mnoge druge skupine Slovencev, študentov, izobražencev, dijakov, pa tudi preprostih ljudi.

Tudi „Vita nuova“, ki je pred časom odločno zahtevala del jugoslovanskega ozemlja, ni mogla mirno mimo svetoivanskega dogodka in njegovih posledic. V posebnem članku je 3. maja na peti strani prinesla sestavek z naslovom Zločinci. V njem obsoja napad na slovensko šolo in nadaljuje: „Nič ne vemo, kdo so ti običajni neznanci, dobro pa vemo, kaj so: neumneži, strahopetneži, zločinci.“ Pisec v sestavku omenja „slovensko šolo“ in prosi „miru med brati, ki tukaj živijo v miru in svobodni“.

Tržaško nasilje še ni „izdalo“ svojih nosilcev. Mrzlična raziskovanja in poizvedovanja pa bodo prej ali slej rodila sadove. Saj je danes že povsem jasno, da takšni in podobni poskusi ne morejo škodovati nikomur drugemu kakor Italijanom. Če oblasti prav kmalu ne razkrinkajo „resničnih fašistov“, se bodo morale nekoč same sprijazniti s tem naslovom. To pa nikakor ne more biti v čast in ponos državi, ki hoče pred drugimi veljati za demokratično.

Družina, Ljubljana, 12. maja 1974, str. 1 in 2.

TRETJINA TOLMINCEV NA SLOVESNOSTIH ŽRTEV TOLMINSKEGA PUNTA

Približno 4000 ljudi se je udeležilo spominskih slovesnosti v počastitev žrtev velikega tolminskega punta iz leta 1713. Slovesnosti so bile 26. in 27. aprila v dekanijski cerkvi v Tolminu, 5. maja pa v cerkvi sv. Lucije na Mostu. Slovesno somaševanje je okoli oltarja iz enajstih brun zbralo enajst duhovnikov. Bogoslužne shode je popestril združeni pevski zbor z izvajanjem del domačih in tujih avtorjev.

Tolminski punt ali upor kmečkih podložnikov, ki so ga spomladi leta 1713 začeli tolminski kmetje in se je od konca marca do začetka junija širil po Tolminskem, Brdih, ožjem Goriškem, Goriški Furlaniji, segel do Krasa in Brkinov in prišel v severno Istro, je bil zadnji veliki kmečki upor na Slovenskem. Dobro leto po uporu, to je bilo spomladi leta 1714, je v Gorici sledila razglasitev obsodb voditeljev upora. Na zaporno kazen jih je bilo obsojenih okrog sto petdeset. Enajstim, ki so jih spoznali za voditelje, pa so izrekli smrtno kazen. 17. in 23. aprila 1714 so obsojence obglavili, jih razčetrverili ter ostanke trupel razobesili na vislice ob poteh, ki vodijo iz Gorice v Grojno, Panovec in Solkan. Ostali obsojeni kmetje so bili postopoma izpuščeni iz zaporov do jeseni leta 1716. Posledice upora je bilo čutiti povsod. Tisti, ki so sodelovali pri uporu, so izgubili del imetja. Vaščani niso smeli več voliti svojih županov. Pregnani so bili iz Tolminske nekateri notarji, oskrbniki in duhovniki. Posamezna uporniška področja pa so prejela še visoko denarno kazen.

Letos poteka 260 let od te krvave rihte na Travniku v Gorici. Zato je razumljivo, da so duhovniki in verniki Tolminske čutili posebno domovinsko in krščansko spoštovanje, da se primerno spomnijo tega dogodka. V cerkvi je bil postavljen oltar iz enajstih brun, kot simbol enajstih žrtev, ki so jim na tnalu odsekali glavo. Ob njem se je k somaševanju zbralo enajst duhovnikov. Govor, ki ga je imel tolminski rojak Jožko Kragelj, je z velikonočno vstajenjsko skrivnostjo osvetlil smisel in vrednost trpljenja. Ob spominu na preganjanega duhovnika Štefana Goljo, ki je pred dvesto desetimi leti umrl kot župnik v Gorenji Trebuši in je bil sin usmrčenega puntarja Simona Golje, je ob njegovem pismenem zagovoru, ki ga je odkril v „Čedadskem kapiteljskem arhivu“ in obsega kar dvesto osemindvajset strani, nazorno pokazal njegovo zvestobo do rešnice, saj ima v uvodu napisano: „Če bi ne bil nedolžen, bi niti besedice ne zapisal v svoj zagovor!“

(Dalje na str. 34)

(Dalje na str. 34)

slovinci

po evropi

anglija

Erika Lešnik in Christopher Whewell pri poroki v Haslingdenu (Anglija).

V soboto, 20. aprila, sta se v cerkvi Sv. Jožefa na Midland Rd. v Bedfordu poročila Olga Cor in Domenico Morgillo. Pri poročni maši je prepeval slovenski zbor iz Bedforda. — Mladima poročenca želimo vso srečo in božji blagoslov v skupnem življenju!

V maju smo imeli *šmarnice* na raznih krajih in tudi „Slovenski dan“ v Rochdale. O vsem tem pa bomo lahko poročali šele v jeseni v septembrski številki „Naše luči“.

Vsem želimo vesele in mirne počitnice, kjer koli jih boste uživali!

avstrija

SALZBURŠKA

SALZBURG. — Cerkev Srca Jezusovega v Azilu prenavljajo. Čeprav smo v času, ko vse hiti, bodo prenovitvena dela trajala najmanj do novembra meseca. Božjo službo so prenesli v dvorano. S tem nam je sedaj za te mesece onemogočeno se zbirati po maši, razen če bi se komu posrečilo dobiti kje drugje kak prostor. Navajeni smo bili, da smo ostali po maši skupaj in zapeli nekaj pesmi ter se pogovorili med seboj.

HALLEIN. — Za svojimi prijatelji je odšel domov tudi g. Jožef Tkalec, doma iz Trnja v Prekmurju. Polnih osem let je bil med nami in rad pomagal pri petju, kjer ga bomo posebej pogrešali. Nekdaj tako znani *pevski zbor* iz Halleina se nam je razšel. Bodo morali mladi poprijeti. Kdor se čuti zmožnega, naj se pridruži, saj gre za božjo čast in narodno skupnost!

V maju je bila pri prvi spovedi in *prvem obhajilu* Agica Mertik. Rada in pridno se je učila ter pripravljala na prejem obeh zakramentov.

TENNECK. — Prvo nedeljo v mesecu maju smo imeli izredno božjo službo. *Poročila* sta se namreč ta dan g. Štefan Gomilšek,

doma iz Sv. Lovrenca na Pohorju (Juršinci), in gdč. Mileva Kopranovič, ki je po rodu iz okolice Banjaluke. Gosp. Gomilšek dela že devet let v rudniku v Mühlbachu pod Hochkönigom.

Takoj po poroki je bil tudi *krst* njunega sina Marinka, ki je bil rojen na Marijin praznik 25. marca t. l. v Schwarzachu. Z njim je bila krščena tudi mala Štefka Podgorelec, rojena 27. februarja prav tako v Schwarzachu. Mati Anica je doma iz Železne gore v Medžimurju, oče Avgust pa je pravi Štajerec od Ormoža, čeprav je bil rojen zaradi vojnih razmer v Kapfenbergu.

Na veliko soboto je bila *krščena* Danijela Raab, rojena 10. marca t. l. v Schwarzachu. Oče Franc je po rodu iz Gornje Avstrije, mati Ljudmila pa je iz Slovenskih Konjic.

Staršem čestitamo, otrokom pa želimo, da bi bili lepo krščansko vzgojeni!

Na drugo nedeljo po Veliki noči je bila predvidena maša na prostem in po maši „piknik“ s čevapčiči. Čeprav je vreme in tudi napoved lepo kazala, je prireditev dobesedno padla v vodo. V noči od sobote na nedeljo je začelo deževati in tako smo se morali pač zadovoljiti z mašo v cerkvi in s skupnim večerom v dvorani. Sicer pa je bilo tudi v dvorani prijetno.

GORNJA AVSTRIJA

LINZ. — Vsem bravcem „Naše luči“ bodi povedano, da je *slovensko bogoslužje* vsako nedeljo in vsak zapovedan praznik v uršulinski cerkvi na Landstraße (v bližini Mozartkreuzung) ob devetih dopoldne. Po maši je vedno dana možnost razgovoriti se z izseljen-skim duhovnikom.

Izseljenjski duhovnik ima uradne ure vsak petek na Caritas v Linzu, Seilerstätte 14/3 od 10.—12. ure. Kdor hoče izven tega časa govoriti z duhovnikom, naj se pismeno obrne nanj na naslov, ki

Mali Marinko Gomilšek in Štefka Podgorelec, oba iz Tennecka pri Halleinu, sta prejela sv. krst.

je zadaj v „Naši luči“, ali pa po telefonu kliče Pfarramt Haid (07229 - 2556). Če je duhovnik doma, ga bodo poklicali k telefonu, sicer pa prosite, naj vaše želje zapišejo na listek.

V majniku smo na koncu maše imeli tudi kratko *majniško pobožnost*. Vsakokrat smo zapeli pete litanije Matere božje. Hoteli smo s tem pokazati, da imamo Marijo tudi na tujem radi.

V cerkvi na Bergu je bil 5. maja *krščen* Robert Leban. Čeprav je oče Franc rojen v Steyru, je prava tolminska korenina, mati Marija je iz šebreljske fare pri Cerknem. Bratca je posebno vesel prvorojenec Valter. Čeprav je oče Franc šele 11 let spet v Avstriji, mati Marija pa šele 4 leta, sta si postavila lep dom v Unterschnadtu, to je nedaleč od Haida. Naj bi bili res božja in srečna družina!

V soboto, 20. aprila, sta se *poročila* v Ebensee (ob Traunskem jezeru) g. Jožef Raščan iz Male Polane v Prekmurju in gdč. Vinka Jurilj, ki je rojena v Izbičnem v kršni Hercegovini, pa je že okrog 10 let v Avstriji na delu. Ker je ga. Vinka bila pridno in pošteno dekle, bi se lahko primožila v hotel, kjer je bila v službi. Pa se je raje odločila po srcu in vzela poštenega Slovence za moža. Poročal je hrvaški izseljenski duhovnik g. Mrakovčič. Mladi družini želimo božjega blagoslova!

V Kleinmünchnu v Linzu sta se 16. aprila *poročila* g. Andrej Štan-

car, doma iz Št. Ruperta na Dolenjskem, in gdč. Blaženka Lesjak, ki je doma iz Nedeljšča v bližnjem Medžimurju. Poročal je p. Alfons Kupres.

KOROŠKO

Konec aprila sta priletela z avionom iz USA *naša stara znanca* ga. Mimi Rezonja, roj. Veider, in njen brat Edvard Veider. Prišla sta obiskat svoje starše: 80-letnega očeta Jurija in 76-letno mater Marijo Veider, ki sta že pred nekaj leti obhajala *zlati poroko*. Da je bil oče v bolnišnici, smo že poročali v prejšnji številki.

Med tem časom pa je nevarno zbolela tudi mati in je bila prepeljena tudi v Bolnišnico dr. Samonigga v Spittalu. Iz Slovenije so sorodniki sporočili o očetovi in materini boleznii v Ameriko. In na to sporočilo sta prišla obiskat svoje starše. Očetu se je bolezen med tem časom že zboljšala in je bolnišnico že zapustil, mamina bolezen, ki je bila bolj nevarna, pa še traja. Lahko pa jo obiskujeta in ji, kolikor pač moreta, lajšata bolezen, ki se ji je že tudi izboljšala.

Oba sta bila v nekdanjem spitalskem taborišču dobra pevca in tudi odrska igralca. Lahko smo poslušali njuno petje v kapeli in gledali v dvorani njune igralske spretnosti. Materi ge. Veiderjevi želimo skorajšnje okrevanje in

polnost zdravlja. Obiskovavcema pa želimo v Spittalu prijetno obnavljanje nekdanjih spominov in prijetnih dni, dokler se ne bosta vrnila k svojim družinam v Ameriko.

Spittal je prijetna *izletniška točka* tudi za Slovence iz domovine. Nekateri prihajajo v Spittal in okolico, ker so nekaj imeli tu svoje znanke in sorodnike ali pa jih še vedno imajo, čeprav ne več toliko, ker so se mnogi izselili v prekomorske dežele. Drugi pa gredo iz Spittala še naprej. Pravijo, da gredo na Veliki Klek (Großglockner), čeprav ne mislijo te visoke gore same, ampak kolikor visoko pač morejo priti z avtobusom ali pa z avtom: to je vsaj do ledenika, goro pa ob jasnih dnevih samo od daleč vidijo; če je oblačno, pa še to ne. Pa so kljub temu bili na Großglocknerju. In to se zgodi večini obiskovavcev.

belgija

LIEGE-LIMBURG

Nismo še poročali, da je v juliju preteklega leta gdč. Erika Schultz iz Herve-a *sklenila zakonsko zvezo* z g. Pavlom Dor. Iskreno čestitamo in želimo vso srečo!

Blagoslov v mladih družinah: V Waterschei-u je v družini ge. Vlaste Bellavia, roj. Maren mali Silvio ves srecen sprejel bratca, ki ga bodo klicali Mario. — V Maasmechelenu se v družini Jožefa Virant in njegove soproge ge. Ivane, roj. Lindič, Anita in Jožko s starši veselita bratca, ki ga bodo klicali Robert. — V Cheratte-u nam v družini J. Roth-Pisula mali Mihael z veseljem naznanja rojstvo bratca Danija. Botra je bila Bovčanka ga. Bernardka Zornik-Šuler.

K sreči v vseh treh mladih družinah toplo čestitamo in prosimo božjega blagoslova pri vzgoji.

Hvala vsem, ki so sodelovali pri lepih vilokonočnih slovesnostih!

Hvala vsem, ki so prispevali za malico našim pevcem!

Pri „Postni akciji“ smo zbrali 9035.— frankov. Vsem darovalcem se prav iskreno zahvaljujemo.

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Nad 300 Slovencev in Slovenk se je zbralo na 21. slovenski prireditvi v Gilly-Haies (Charleroi) v soboto, 27. aprila 1974.

Otvoritvene besede je imel izseljenski duhovnik g. Kazimir Gaberc, ki je poudaril, da so nam potrebne te vrste prireditev, kajti k uspehu v življenju pripomore tudi razvedrilo poleg pravilnega odmerjanja menjava resnega dela in izdatnega počitka. Skrb vseh rojakov in rojakinj, vključenih v „Zvezo slovenskih kulturnih delavcev v Charleroi“, ki te prireditve organizira, je, da ne bo zamrla slovenska beseda, pesem in melodija med nami v zapadni Belgiji. Želel je na koncu, da bi vsi našli košček domovine na tujem v vsej sproščenosti in veselosti, v pravi domačnosti!

Umetniško izdelan program prireditve je bil razdeljen vsem navzočim in iz njega razberemo, da je najprvo slovenski pevski zbor „Jadrani“ iz Charleroi (moški in mešani zbor) zapel „venček slovenskih pesmi“ pod vodstvom dolgoletnega pevovodje g. Ivana Kodeha. Moški zbor je zapel sledeče pesmi: O mraku, Moja ljub'ca m' je pošto posvava, Nekoč v starih časih, Sloven'c Slovenca vabi. Mešani zbor pa: Triglav, Pojdem v Rute, Sinoč, kad sam robu prala in Kaj pa ti pobič.

V točki „Naši najmlajši“ so nastopili trije: Peter in Jana Fele iz Bruslja in Milan Bizjak iz Montsur-Marchienne.

Izredna točka programa je bil nastop „Vesele mladine“ iz Limburga, ki je pod vodstvom učiteljice ge. Anice Kos zaplesal sledeče narodne plesne: Stoletna polka, Čateška polka, Veselje v slovenski vasi in Kolo.

Glavna točka programa je bila seveda veseloigra v treh dejanjih z naslovom: „Mož, ki še hlače nosi“ v priredbi in režiji g. Kazimira Gaberca, ki jo je uprizoril Dramatski krožek „F. S. Finžgar“

iz Charleroi. Vsi igralci in igralko so mojstrsko podali vsak svojo vlogo; seveda je vse še posebej navdušil naš „slovenski Fernandel“ (g. Jaka Gorjanec iz Roselies) v glavni vlogi hišnega posestnika Petelina. Ljudem je igra zelo ugajala in do solz so se nasmejali številnim smešnim prizorom.

Pri „domači zabavi“ je naš kulturno-zabavni ansambel „Veseli bratci“ iz Charleroi, ki letos praznuje 5-letnico obstoja, navdušil vse, tudi tiste, ki so bolj zahtevni, kar se muzike tiče. Polk in valčkov je bilo na pretek, pa tudi nekaj moderne glasbe vmes.

Ves večer je potekal v res lepem domačem razpoloženju do 3. ure zjutraj, ko so zadnji odšli na svoje domove.

Pa še par drugih novic. Izseljenski duhovnik je *krstil* v soboto, 23. marca, v župni cerkvi St. Louis v Marcinelle malo Sofijo, hčerko prvorojenko v družini Camby-Kulczar; na Veliko noč med velikonočno službo božjo v slovenski kapeli v Charleroi-Montignies s. Sambre pa malega Oliviera, sina prvorojenca v družini Burick-Borič. — Obema družinama naše čestitke!

V četrtek, 18. aprila, sta se v župni cerkvi St. Martin v Marcinelle poročila g. Jožef Zaletelj in gdč. Romana Jerlah v prisotnosti izseljenskega duhovnika, ki je mladoporočencema pri poročnem obredu govoril res „iz srca v srce“. — Bog ju blagoslovi na skupni poti v življenju!

francija

PARIZ

Sveta maša za Slovence je vsako nedeljo v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Paris 6°, métro Vanneau: prve štiri nedelje v juniju ob petih popoldne, zadnjo nedeljo v juniju, ves julij in avgust (tudi 15. 8.) ob šestih popoldne, od 1. septembra dalje zopet ob petih.

Slovenska pisarna — 7 rue Gutenberg, pritličje-levo, Paris 15°, tel. 577-69-93 — je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru z duhovnikom.

V soboto, 4. maja, sta naša nemurna organistka Minka in njen mož Georges *prinesla h krstu* Sandro Blachon, ki bo, kakor izgleda, tudi dobra pevka.

Pred oltarjem sta potrdila svojo ljubezen Jože Tonkli, doma iz Breginja, in Nadine Gaudin. Naše najboljše želje!

Pomladansko srečanje v soboto, 27. aprila, je poteklo v najlepšem razpoloženju številnih rojakov, ki so se ga udeležili. Pristrčna zahvala vsem, ki so nam pripravili ta prijeten večer, in vsem, ki so kakorkoli prispevali k uspehu! Vkljub prijetnemu veselju nismo pozabili tistih naših, ki so v stiski, saj je odbor odločil, da gré polovica dobička za hudo prizadeto družino Ivana Šenkinca.

MELUN (Seine-et-Marne)

Skupna maša za rojake bo v nedeljo, 23. junija, ob devetih dopoldne, v poljski cerkvi v Dammarie (81 rue Adrien Chatelain).

CHATEAUROUX (Indre)

Vsi prisrčno vabljeni *k naši maši*, ki bo na binško ponedeljek, 3. junija, ob desetih dopoldne v cerkve St. Martial.

La MACHINE (Nièvre)

Slovenska maša bo v nedeljo, 16. junija, tokrat ob devetih dopoldne. Vsi lepo vabljeni!

CHARVIEU (Isère)

V nedeljo, 28. aprila, je pri strah franciškankah med drugimi opravila večne obljube tudi sestra Miriam Arih, po rodu iz Maribora. Želimo ji vse lepo na njeni redovniški poti, kjer se posveča zlasti socialni skrbi za tuje delavce.

DIJON (Cote-d'Or)

1. maja je bila *krščena* Nataša Horvat, hči Štefana in Anice, ro-

jene Pucko. Botrovala sta Bogdan in Agata Polajner.

LURD

Skupno slovensko romanje bo letos od 12. do 17. julija. Udeležite se ga v čim večjem številu! Saj smo vsi potrebni Marijine pomoči in njene priprošnje pri Bogu.

PAS-DE-CALAIS

Meseca majnika smo se zbirali okrog Marije, naše Matere. Ob premišljevanju nove papeške okrožnice se je naša pobožnost do božje Matere očistila in še bolj poglobila.

Vnebohod je bil dan našega svetoletnega srečanja, birme in prvega svetega obhajila. Hvaležni smo mariborskemu pomožnemu gospodu škofu dr. Vekoslavu Grmiču, ki je prišel med nas in nas povezal duhovno s slovensko Cerkvijo.

Dne 15. avgusta imamo vsakoletno romanje k svetišču na Loreto. Ob 10. uri dopoldne bo sv. maša za žive in umrle rojake; popoldne ob 15. uri pa popoldanska pobožnost. Vsi vljudno vabljeni na to našo vsakoletno srečanje!

Sveti krst so prejeli v Mericourt-u-s-Lens 30. marca Nikolaj Resnik, 21. aprila Vesna Dalida, Goran Tarzan in Saša Ivan Jovanovič; 5. maja Peggy Stievenard. — Otrokom in staršem naše čestitke!

Odšli so od nas: 20. aprila Irena Mlinar, roj. Lesniewski, po krajši in hudi bolezni. Dobra soproga in mati šestih otrok zapušča tudi svojo ostarelo mater. Pokopana je bila na pokopališču Henin-Beaumont 24. aprila. — V Lille je v bolnišnici Calmet 24. aprila po nekajmesečnem bolehanju preminil Anton Brusič, rojak z otoka Krka, ki se ni samo do konca žrtvoval za svojo družino, ampak za našo skupnost in župnijsko skupnost v Annay-s-Lens. Ogromna udeležba pri pogrebu v farni cerkvi v soboto, 27. aprila, je pokazala, kako so ne le rojaki, ampak tudi domačini bili hvaležni njegovi nesebični dobroti. — V Bruay en Artois je 1. maja po dolgi bolezni zapustil svojce Ciril Ljubeljšek, 16. sin šte-

vilne družine. Zapušča poleg družine še svojo edino živečo sestro go. Koren.

Naj jim bo Gospod za vse, kar so dobrega storili, obilen plačnik! Svojcem izrekamo iskreno sožalje!

VZHODNA LOTARINGIJA

Po dolgem času je to mesečno poročilo brez žalostnih sporočil. Naši bolniki po bolnicah in doma se krepko upirajo grozeči zadnji uri. Le pogumno naprej — naše molitve, svete maše so darovane tudi za vas!

Vesela sporočila: 1. maja je naš direktor g. Čretnik slovesno blagoslovil novo Marijino sliko z Brezjij sredi lepo okrašenega glavnega oltarja v Habsterdicku. Med številnimi svečami jih je bilo največ z Brezjij in iz Lurda z lepimi slikami, ki so spomnile navzoče na vesele ure naših rojakov, ki so jih doživeli na Brezjah in v Lurdu.

Ponovile so se te ure tudi tu: pri vratih je bilo razdeljenih dopoldne 855 sporedov, popoldne pa 82 tistim, ki dopoldne niso mogli priti. Pridige gg. Čretnika, Vinka Žaklja in Jožka Cimermana so nam lepo razkrile važnost našega prihoda k Mariji, važnost svetega leta in opozorile vse vernike na važne naloge v teh časih. Iz srca se jim zahvaljujemo za vse vzpodbudne nauke.

Pevski zbor „Slomšek“ iz Merlebacha je kljub neprimernemu prostoru — pevci in pevke so imeli prostor spredaj, na strani in zadaj za dirigentom, ki je moral igrati in dirigirati na vse strani — prav dobro izvršili svojo nalogo pri slovesni maši, ob 11. uri pa so navdušene pevke iz Creutzwalda pri sv. maši g. Dejaka privabile k petju vso cerkev z lepimi Marijinimi spevi.

Pri tem romanju je bilo obhajanih več sto naših rojakov, kar je vzbujalo pozornost posebno domačih duhovnikov in vernikov.

Pete litanije Matere božje popoldne ob 14.30 uri so nekaj izrednega za domačine, obenem pa veselje za naše rojake, čeprav so odpevi vedno različni: kot so v navadi na Štajerskem ali Gorenj-

skem ali Dolenjskem ali na Primorskem. Tako skušamo zadovoljiti rojake iz raznih naših pokrajin. Z zahvalno pesmijo in blagoslovom z Najsvetejšim so bile skupne pobožnosti končane, ljudje pa so še vedno vztrajali pri Mariji.

Nekaj dni prej je vedno deževalo, 1. majnika pa je nebo zagrnilo pokrajino šele zvečer, ko so romarji že odšli — hvala Bogu!

Zahvaljujemo se Bogu in Mariji za tako lepo posrečeno romanje, zahvaljujemo se vsem našim duhovnikom iz Francije, Belgije, Nemčije ter domačim duhovnikom, enako g. županu iz Stiringa; pri srčno se zahvaljujemo tudi cerkvenemu zboru „Slomšek“, izbornemu dirigentu g. Emilu Šinkovcu, našim dragim pevkam iz Creutzwalda, Aumetza in raznih oddaljenih krajev, sploh — vsem navzočim: božje milosti naj vas vse spremljajo na vseh vaših potih in naj vas drugo leto spet privedejo zdrave, vesele k Mariji z Brezjij v Habsterdick!

Ves mesec majnik so se vrstile birme na raznih župnijah naše Misije: Cerkve so bile polne, skoro vsi navzoči so prejeli sv. obhajilo, odgovori pri svetih opraviilih različni, petje lepo. V Merlebachu pa so otročiči navdušeno prihitali na levo stran oltarja, kjer je birmoval podpisani. Kot nedolžne ovčice sem jih gledal, ker odhajajo na pašnike, ki so poleg lepih pomadanskih rož posute tudi s trnjem in osatom! Naj jih vodi Sveti Duh!

V soboto, 11. maja, sta sklenila sv. zakon v cerkvi Marijinega označenja v Merlebachu naš rojak Jožko Pacek in domačinka Marie-Bénédicta Kremer. Oba sta doslej rada pomagala v cerkvi. Naj Vaju na življenjski poti podpira božji Ženin dobri Jezus! Vso srečo Vama želimo vsi!

Svete maše v juniju: V Merlebachu vse nedelje ob 10. uri razen 16. junija, ko je zaradi procesije sv. Rešnjega Telesa sv. maša v Hospice Ste Elisabeth ob 8. uri; popoldne ob 16. uri pa slovesna maša v Cité des Chenes, pri kateri poje pevski zbor „Slom-

šek". — 3. junija (binkoštni pone-
deljek) v Behren Cité sv. maša ob
15. uri. — 11. junija: sv. maša v
Cité Jeanne d'Arc ob 8. uri. — 30.
junija: prva v Merlebachu, druga
v Cité la Chapelle, ob 15. uri.

K obilni udeležbi vas vabi

Vaš Stanko iz Merlebacha

Bog vam stotero povrni vaše
molitve, darila in voščila za moj
god in rojstni dan!

Stanko

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Prvi maj, eden najlepših dni v
letu, dan romanja in srečanja slo-
venskih izseljencev iz vse Evrope,
je za nami. Blizu tisoč se nas je
zbralo v Habsterdicku pri novi
krasni podobi brezjanske Marije.
Naše oči so jo proseče gledale,
naša ušesa so pa poslušala v srce
segajoče besede msgr. Grimsa,
ravnatelja g. Čretnika in naših iz-
seljenskih duhovnikov gg. Žaklja
ter Cimermana.

Povedali so nam, da si katoličan
kljub različnim mnenjem ne more
misliti Kristusa brez njegove Ma-
tere. Kristus je trpel za nas, da
nas je odrešil, toda trpljenje Sina
je bilo združeno tudi s trpljenjem
Marije in prav trpljenje matere ro-
di tisto veliko ljubezen do sina,
ki vse premore in nujno postane
objestranska.

Noben prvi maj ne mine, da se
ne bi spomnili tudi *naših rajnih*:
nedavno tako nesrečno in naglo
družini iztrganega Ruglja, na točno
(pred 2 leti) prvega maja po-
kopanega Zupana, na prvega so-
delavca Grimsovega, pok. Ribiča
itd. Več strani „Naše luči“ bi bilo
popisanih, če bi hoteli naštetati vse
tiste, ki so tako radi prihajali v
Habsterdick, a jih danes ni več
med nami.

Slovenski narod ne bi bil vre-
den samega sebe, če se ne bi do-
ma in v tujini nenehno spominjal
dobrih mož in požrtvovalnih ma-
ter, ki so nam pomagali, da smo
danes še tukaj. Ne smemo pa po-
zabiti, da smo zdaj mi tisti, ki mo-
ramo nadaljevati njihovo delo.

Prihodnja slovenska služba božja
bo 9. junija ob navadni uri, za ju-

lij in avgust bomo pa še sporočili,
kako bo.

NICA

Letos na Veliko noč smo se Slo-
venci spet v velikem številu zbrali
k *slovenski maši*. Redni obisko-
valci pravijo, da jih toliko še ni
bilo v cerkvi vsa leta nazaj. Lepo
število jih je prejelo tudi sv. ob-
hajilo.

Na belo nedeljo se nas je lepo
število udeležilo sv. maše v La
Pointe de Contes za *pokojnega*
Alojza Škrlija. Družina pokojnega se
lepo zahvaljuje vsem, ki so se jih
spomnili ob izgubi očeta, ji po-
magal in izrazili svoje sožalje.

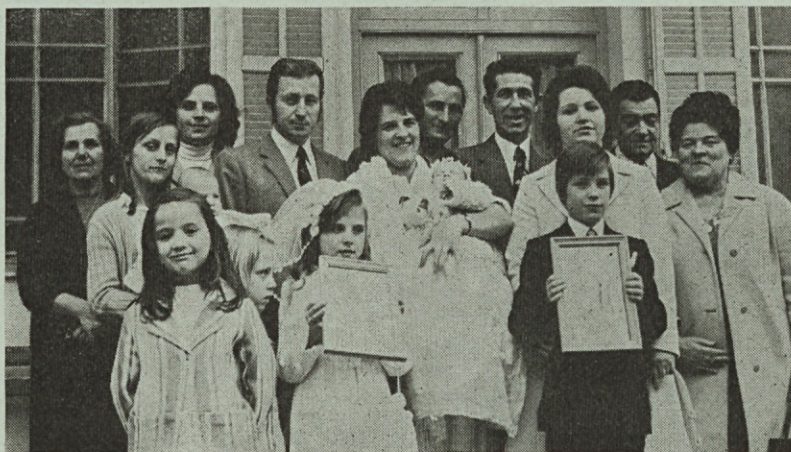
Za 1. maj pa smo odšli v Car-
ros, nedaleč od Nice, precej viso-
ko in kjer pihlja prijeten planinski
zrak. Tam smo v parku sester kar-
meličank preživeli lep dan na

*Marseille-La Puy: Preden smo se
lotili „dela“ in dokončali žalostno
usodo kozlička, smo naredili ta
„zgodovinski“ posnetek.*

soncu in svežem zraku. Ker to ni
daleč, se bomo tukaj še zbirali
ob nedeljah zaradi spremembe
zraka.

MARSEILLE. — Na Veliko noč
popoldan smo Slovenci imeli svo-
jo mašo v cerkvi „Notre Dame“
na Plateau de la Viste. Ob tej pri-
liki smo spoznali nekatere Sloven-
ce, o katerih nismo niti vedeli, da
živé blizu Marseillea, in tudi oni
niso vedeli za Slovence.

*Nica: Prvoobhajanca in novokr-
ščena Edita po slovesnosti skupaj
s svojimi najožjimi sorodniki.*

Cannes: Sedaj se zbiramo k slovenski maši v cerkvi sester „Marije Pomočnice“, rue Nicolas.

Slovenske sestre iz Nice: ss. Bertila, Elizabeta in Martina. Seveda se je tudi hišni čuvaj zraven postavil

Na velikonočni ponedeljek pa smo naredili izlet v *La Puy Ste Reparde*, kjer nam je družina Gorenšek oskrbela vse za prijeten piknik. Bilo nam je zelo lepo in smo se obogatili s tem srečanjem veseli vrnili domov. Nekateri so rekli, da jim je to bil najlepši dan v Franciji, kjer že 16 let živijo. Družini Gorenšek se lepo zahvaljujemo, da nam je omogočila to lepo srečanje.

Preden se razidemo na počitnice, se bomo spet zbrali na nedeljo, 16. junija. Popoldan ob 5. uri bo slovenska maša v *Marseilleu* v isti cerkvi — *Plateau de la Viste*.

SREČANJE VSEH SLOVENCEV Z AZURNE OBALE BO NA BINKOŠTNI PONEDELJEK, 3. junija, NA OTOKU SAINT-HONORAT PRED CANNES-om. ODHOD Z LADJO OB 10. uri zjutraj iz pristanišča Cannes.

nemčija

OBERHAUSEN

Odkar smo se iz *Porurja* zadnjikrat oglasili, se je tukaj nabralo za cel koš novic.

V veselem pustnem času smo pripravili kar dvojce veselice: na dru-

go predpostno v *Osterfeldu* pri *Wieschermannu*, na samo pustno nedeljo pa v *Kolpingovem* domu v *Altenessnu*. Velika udeležba je dokazala, da smo Slovenci vesel in gostoljuben narod.

Zadnji dan v *marcu*, v nedeljo zvečer, nas je obiskal naš slavni *Slovenski oktet* iz *Ljubljane*. Vračal se je iz gostovanja po *Švedski* in se mu ni zdelo za malo, da nam zapoje nekaj naših najlepših pesmic. Sprejeli smo ga z viharjem navdušenjem. Prava klasična, popevkarsko-zabavno še ne pokvarjeno prirejena slovenska pesem nam je segla do srca.

Za *cvetno nedeljo* smo se Slovenci zopet udeležili v velikem številu mednarodnega bogoslužja v mestni dekaniji cerkvi v *Oberhausnu*. Pred evangelijem je po svetišču zaorila naša prelepa „*Kraljevo*“ znamnje, križ stoji...“ Nemški bratje so pohvalili našo dobro organizacijo in strumen nastop.

Na praznik prvega maja smo se pridružili Slovincem na izletu z ladjo po *Renu* navzgor od *Kölna* do *Bad-Breisig*. Lepo urejeno turistično mestece in prekrasno restavriran stari grad nad mestom, sta nam ostala v neizbrisnem spominu. Tudi „*plavajoča veselica*“ — prosim lepo, zjutraj smo imeli na ladji tudi mašo — ima svojo prednost, ker se ljudje ne morejo nikamor razbežati, razkropiti. *Mladina* se je silno lepo odrezala z

lepim in spontanim petjem domačih pesmi.

Pravkar se pripravljamo na praznovo materinskega dneva 12. majnika zopet pri *Wieschermannu* v *Osterfeldu*.

Še važnejše pa so priprave na največje srečanje v letu, na *binkoštno slavje* v *Philippshalle* v *Düsseldorfu*. Že sedaj vabimo tja vse, „kar slovensko diha, leze ino gre“.

In še dvojce družinskih slovesnosti smo imeli. Dne 17. marca

Mama drži pri krstu triletno hčerko Terezijo-Teo Lorber. Zraven v punkeljček zavita je še sestrica triletna Andreja. Vsi iz Dortmundu.

Slovesnost prvega obhajila pri Papeževih v Castrop-Rauxelu.

smo imeli nad vse slovesen krst v naši kapeli v Sterkrade. Lepi slovenski družini s šestero dece — pa same punčke so — smo krstili najmlajši deklici Terezijo in Andrejo. Dobri starši so prišli pred tremi leti iz domovine, gospa Terezija, roj. Gabrovšek je iz Horjula nad Vrhniko, mož Anton pa iz Zgornje Velke pri Mariboru. Nastanili so se v Dortmundu-Scharenhorst. Dekliča pa skoro že v zibelki pridno plešejo in pojejo slovenske pesmi. Ata, ko bo treba vsem šestim doto šteti, ne skrbite,

Blagoslov velikonočnih jedil v Solingenu.

vam bomo pomagali! Iz srca čestitamo lepi in veliki družini!

V Castrop-Rauxelu pa je šel Papežev Tonček k prvemu obhajilu. Dobri starši Albina in Tone Papež, doma iz Sel-Šumberka na Dolenjskem, sta na slovesnost povabila „sosedo“ Slovence. Slovesnost so imeli na belo nedeljo 21. aprila. Iskreno čestitamo!

KÖLN

Velika noč je bila za vse zbrane lep dogodek. V prijetnem bogoslužnem prostoru (kripti), ki blagodejno umirja in usmerja pogled in misli na oltar, je bila lepa sv. maša in blagoslov velikonočnih jedil. Po zgledu prvih kristjanov se je ta maša nadaljevala v prednjem prostoru z medsebojnimi srečanji, voščili in novicami. Košare in torbe z velikonočnimi jedili so začeli razvezovati in kar zadišalo je po domačem domu. Toni Lang, ki vsem rad pomaga, je tokrat presenetil otroke z veliko košaro pisanih pirhov.

V Krefeldu nas je po maši sprejela in pozdravila lepo pripravljena dvorana, okrašena s pirhi in domačo potico. Gospe Boemans in Božičević sta na tem področju pravi umetnici. Veselo in prijetno vzdušje, ki sta ga znali ustvariti, jima je najlepše priznanje. Iskrena hvala!

Blagoslov velikonočnih jedil v Hildenu in Solingenu sta bila po udeležbi (in velikih košarah) presenetljivo razveseljiva z veliko udeležbo in pisano vrsto otrok;

seveda vsak s svojo košaro. Lepa srečanja so bila tudi v Wipperfurthu in Bergneustadtu.

1. maj je bil za vse „romarje“ z ladjo po Renu nepozaben dan. Že navsezgodaj se je zbralo iz vsega Porenja in Porurja kakih tristo rojakov. Žal je bila ladja dvakrat premajhna, da bi lahko sprejela vse, ki so prosili za vstopnice. Domača glasba Lesjakovih fantov je ustvarila pravo vzdušje.

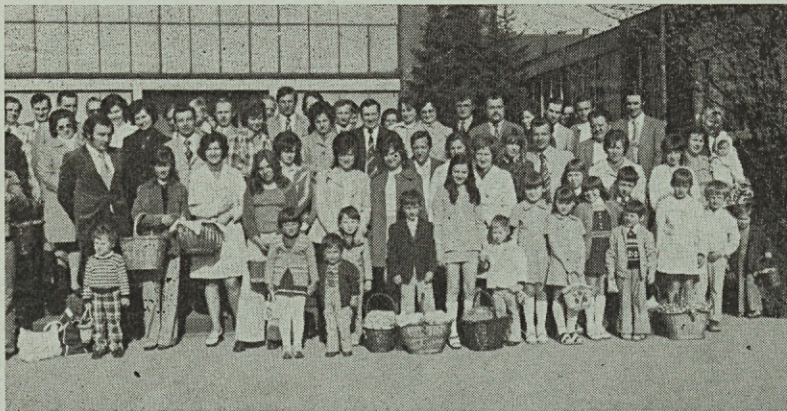
S sv. mašo na ladji smo se Bogu zahvalili za življenje in delo. Zaživeli smo veliko družino, kjer se je tristo želj zlilo v lepo harmonijo doživetja. Med peturno vožnjo je bilo dovolj časa za medsebojne pogovore in nova poznavanja, za okrepitev telesnih in „duhovnih“ moči, za opazovanja, petje, rajanje...

V turističnem Bad Breisigu je bil stari grad naenkrat zavzet in spet novi pogledi v dolino Rena in njene bregove, porasle s trto. Pred odhodom je bila v baročni cerkvi šmarnična pobožnost kot prošnja za varstvo na našem življenjskem potovanju. Ob poskočni glasbi na ladji smo se kar naenkrat spet znašli v Kölnu.

Če je bilo slovo težko, nas je navdajalo upanje po novem srečanju in doživetju za binškošči, 2. junija, ob 15. uri v Düsseldorfu, Philips Halle.

Ladja „Berlin“ z našimi rojaki je 1. maja zarezala v valove, Oto in njegovi fantje pa so „urezali“ po domače.

*Blagoslov velikonočnih jedil v Hil-
denu pri Kölnu.*

HESSEN

V Frankfurtu imamo *mešani pevski zbor*. Lansko jesen smo začeli in vadili vsako soboto popoldne dve uri. Tako uspešno smo vadili, da smo že imeli letos prvi nastop pred frankfurtsko slovensko cerkveno občino na mesečnem srečanju. Zbor ni številen, toda vztrajnost in ljubezen do petja pevcev sta nas opogumila za nastop, ki je trajal tri četrt ure in na katerem smo peli slovenske narodne in umetne pesmi. Od teh sta najbolj vžgali Fleišmanova „Luna si je“ na Prešernovo besedilo ter Kernjakova „Rož, Podjuna, Zila“.

Na mesečnih srečanjih se zbiramo frankfurtski Slovenci po maši v farni dvorani. Ta srečanja imajo dva dela. V prvem, recimo kulturnem, je vedno kako skiop-

tično predavanje ali kaj podobnega, kot n. pr. nastop zbora, v drugem delu pa ob pristnih kranjskih klobasah in dobrem laškem rizlingu vsi povzdignemo glas v eno samo skupno slovensko pesem. V zadnjem času nam zelo pomaga nova pesmarica narodnih pesmi.

Med *skioptičnimi predavanji*, ki smo jih imeli v zadnjem času, je bilo predavanje g. Jegliča o jensenskih motivih v Severni Ameriki, katerih čudovite barve so pristno prikazale lepe barvne slike.

Drugo predavanje nas je ponесlo na Mont Blanc, najvišjo goro Evrope. G. Plohl je s svojimi umetniškimi diapozitivi pokazal vso lepoto tega očaka ter napore in težave, ki jih je treba premostiti za njega osvojitev. V tretjem predavanju pa smo v duhu odšli v Sveto deželo, kjer smo obiskovali vse kraje, po katerih je hodil Kristus in nam o njih pripovedujejo evangeliji.

*Del novo-
ustanovljenega
mešanega
pevskega zbora
med nastopom
v Frankfurtu.*

*Po krstu Suzane in Klavdije Fan-
tinato v Lichu pri Frankfurtu.*

Ker je nabirka za določen namen vedno bolj uspešna kot pa splošna, smo se odločili, da bomo nabirali za misijonarja Lovra Tomažina, ki deluje v Zambiji. Od misijske nedelje dalje smo nabrali že 895.69 DM tako pri cerkvenih nabirkah kot s privatnimi darovi. Letos pričakujemo obisk tega misijonarja. Vsem darovalcem velik Bog plačaj!

Poročili so se: V Frankfurtu Anton Aupič iz Vrheka in Helena Štangar iz Novega mesta; Jože Cvetko iz Bratislavcev in Marija Holc iz Zagorcev. — V Mainzu Ante Budimlič iz Lokvičičev in Slavica Šilak iz Ptuja. — V Oberhöchstadu Alojz Pinter iz Dobrne in in Pavla Bukovec iz Velenja. — Srečnim parom vse dobre želje na novi življenjski poti!

Krščeni so bili: V Frankfurtu Robert Firer, sin Ivana in Ruže, roj. Matijević; Sabina Gomboc, hčerka Alojza in Marije, roj. Gergorec; Aleksander Bencek, sin Pavla in Tatjane, roj. Čihal; Alojz Kostanjevec, sin Alojza in Ivanke, roj. Murko; Andrej Gračner, sin Ivana in Smaragde, roj. Tucakovič; Tomaž Lindič, sin Franca in Pavle, roj. Volavc; Branko Oman, sin Jakoba in Antonije, roj. Vrhovec; Danijel Šket, sin Franca in Verice, roj. Atanackovič; Julijana Rožič, hčerka Franca in Slavice, roj. Vručan. — V Lichu Robert Nečemer, sin Jožeta in Ivanke, roj. Vretič;

Mladen Šestak, sin Ivana in Marije, roj. Besek; Robert Nemeč, sin Marjana in Ivanke, roj. Kranjc; Suzana in Klavdija Fantinato, hčerki Antona in Antonije, roj. Mlakar; Erik in Mirela Štor, sin in hčerka Jožeta in Milene, roj. Demšar. — V Oberjoshbachu Tomaž Hrastelj, sin Pavla in Bogdane, roj. Žemva. — V Mainzu Bojan Tavčar, sin Romana in Eme, roj. Pakiž; Andrej Podvršnik, sin Ivana in Jožice, roj.

Alojz in Pavla Pinter s pričama po poroki v Oberhöchstadtu pri Frankfurtu.

Kosak. — V Darmstadtu Goran Kulaš, sin Zdravka in Helene, roj. Škrilec.

Staršem želimo, da bi znali vzgajiti svoje otroke v zavedne kristjane in dobre Slovence!

STUTTGART-okolica

Prvomajski izlet: Na dan prvega maja je Hohenrechberg (Šmarna gora) ponovno zaživel ob slovenskih obrazih. Tam smo se namreč zbrali k šmarnicam in pikniku na prostem. Okrog 250 naših delavcev, med njimi veliko družin, je prišlo na visoko kopo med Göppingenom in Schwäbisch Gmündom, kjer že stoletja kraljuje Majška Kraljica.

Za versko pobožnost ob 15. uri smo cerkev popolnoma napolnili. Premišljanje o Marijinih odlikah, pete litanije (zbor) in blagoslov, to je bilo na programu v romarskem svetišču.

Po šmarnicah smo obkolili ogenj, kjer se je cvrl prašiček na ražnju in napolnil okolico s prijetnim vo-

njem sveže pečenke. Gospod Ivan je pritisnil na harmoniko, fantje so z melodijo mislili na prelepo Štajersko, odrasli so si v gručah pripovedovali svoja doživetja in načrte, otroci so se podili po travniku, da je bilo veselje. Ko so potem rezali kose, so začele pokati tudi pivovske steklenice. No, podeželska idila, da malo takih v naših krajih!

Filmski večer v Esslingenu: V nedeljo, 28. aprila, smo gledali v Esslingenu filmski posnetek o lanskem *Binkoštnem srečanju v Göppingenu*. Skoraj eno uro je tekel filmski trak in nam ponovno predstavil lepoto tega velikega praznika slovenskih delavcev v Nemčiji. Skoraj 2000 obrazov Slovencev iz Nemčije skriva ta film in tako se je marsikdo od gledalcev tukaj prvokrat videl v filmu.

Na birmo se pripravljamo: Na praznik presvetega Rešnjega Telesa, 13. junija, bomo imeli v Stuttgartu slovensko birmo. Za prejem tega zakramenta se je javilo nad 40 slovenskih šolarjev. Zadnje tedne so pridno obiskovali pouk v novem slovenskem centru v Stuttgartu na Stafflenbergstr. 64.

H krstu čestitamo: V Neuhausnu Dragu in Anici Bežjak k hčerkici Karin; v Münchingenu Francu in Dragici Bakšič k hčerkici Danijelci; v Hochdorfu Mariji Gabor k sinku Robertu!

Pred poročni oltar: V Stuttgartu sta se poročila Pavel Povalej, rojen v Ljubljani, in Stoja Bulat, ro-

Z rožami v novo življenje. L. J. in P. V. na poti od poroke iz cerkve sv. Elizabete v Esslingenu v Nemčiji.

jena v Banjevcih; v Neuhausnu Drago Bežjak iz Globokega pri Celju in Anica Tomič iz Fužin; v Reichenbachu Tibor Temlin, rojen v Kustanovcih, in Marija Šatan, rojena v Krpiljivniku.

Naše čestitke in božji blagoslov na skupni poti!

WÜRTEMBERG-OBERLAND

V nedeljo, 5. maja, je bil v Liebfrauenkirche v Ravensburgu *krščen* Hajno-Mirko, sin Mirka Jazbec in Anice, roj. Plahuta, stanujočih v Weingartnu. Staršem naše čestitke in voščila!

Na Veliko noč v Schwäbisch Gmündu ni manjkalo pirhov.

Otroci so jih prinesli k blagoslovu polne košarice. Seveda, gnjati, hren in potice so bile tudi zraven.

Istega dne zjutraj je umrl župnik in dekan prav te cerkve msgr. Matija Spindler. Vi, dragi rojaki, ste ga poznali le bolj od daleč, nekateri morda sploh ne; jaz, vaš slovenski duhovnik, sem pa imel z njim vsakdanje stike, ker sem med tednom v njegovi cerkvi maševal in tam izvrševal tudi vsa izredna dušnopastirska opravila, kakor krste in poroke. V vsem mi je šel na roko. Po njegovem posredovanju sem ob svoji preselitvi v Ravensburg takoj našel stanovanje.

Bil je izredno dober kot človek in še bolj kot dušni pastir. Kaj je svojim vernikom pomenil, se je pokazalo ob številni udeležbi pri njegovem pogrebu, ki je bil v četrtek, 9. maja, v Dächingenu. Naj mu Bog nakloni za vse dobro, kar ga je storil, večno plačilo!

Dragi rojaki, sedaj bosta za „Našo luč“ nastopila dva meseca odmora. V tem času se bo zgodilo marsikaj. Več izmed vas jih bo imelo poletni dopust. Voščimo vam prijetne dneve v krogu vaših domačih. V avgustu odide tudi vaš slovenski duhovnik, v septembru pa bomo zopet skupno poprijeli za delo, dvojno delo: eno za naš vsakdanji kruh in pa drugo, še bolj važno, za naše duše in za naš večni cilj.

INGOLSTADT

Tudi mi smo pustovali: Letos je bila prireditev v veliki dvorani Kolpinghausa. Zbralo se nas je preko 400. Pripravili smo nekaj zabavnih točk, izbrali smo najboljšo masko in, kdor je hotel, se je lahko tudi zavrtel ob zvokih ansambla, ki ga sestavljajo domači fantje. Zabave vsekakor ni manjkalo, tudi lačen in žejen ni odšel nihče; predvsem žejen ne. Vrhunec večera je bil nastop poznane pustne skupine „REB-Garde“ iz Reichertshofna, ki je letos dosegla prvo mesto na tekmovanju nemških pustnih gard.

24. marca pa smo praznovali *materinski dan*. Po maši smo materam in ženam v dvorani ob cerkvi pripravili urico razvedrila. Za-

*Družinski praznik
v družini
Aloja in
Agate Jerebic
(Ingolstadt):
krst sina
Benjamina.*

pel jim je naš moški zbor pod vodstvom g. Grma, poslušale so odlomek iz Cankarjeve „Desetice“ in zgodbo iz „Ognjišča“. Potem so zanje nastopili še najmlajši. Zelo prisrčni so bili. Na koncu so se slavljence še malo pogovorile ob kavi in slaščicah, potem pa smo vsi skupaj po domače zapeli. Slovenska pesem — to je pač začetek in konec vsake naše prireditve in srečanja.

Letos je pred nami v Centru precej dela. Pripravljamo se za izlete, prireditve, piknike, jeseni pa pride na vrsto trgatav in drugo. Kmalu bo izšla tudi nova številka glasila „Lastovke“.

WEIDEN

V tem mestu ob češkoslovaški meji nas je nekaj več kot trideset Slovencev, v številni najmlajše. Večina je zaposlena v porcelanski industriji.

Slovensko mašo imamo enkrat na mesec in sicer vsako četrto soboto. Kako je za nas ta sobota praznična in kako težko pričakovana, povedo že koledarji „Naše luči“, na katerih so četrte sobote zaznamovane že za vse leto naprej.

Ze pol ure pred mašo se vsako pot zberemo pred cerkvijo in našemu zdomskemu župniku pripravimo skoraj slovesen sprejem. Seveda so naši najmlajši prvi pri-

župnikovemu avtu, da nanj zarišejo kakšen „spominček“. Petje med mašo je navdušeno in zares lepo.

Tudi srečanj po maši se vsi udeležujemo. Te četrte sobote se tako raztegnejo v noč, da nas šele nedeljski svet odpravi domov. Pa bi še ostali skupaj, ko bi ne čakala župnika v nedeljo pot v Nürnberg in nazaj v Ingolstadt, za kar sta pa vsaj dve uri spanja res nujno.

Pripravljamo se, da bomo izdali tudi svoje glasilo v juniju, ki ga bomo dodali junijski številki „Naše luči“. Za urednika so izvolili Toneta, za tehničnega urednika g. Plahuto, za razvedrilo v listu dva Franca, za zabavno stran Marijana, za otroško rubriko Zdenka, za poljudno znanstveni kviz pa Pavla in Viliija.

MÜNCHEN

Majski izlet je bil najlepša prireditev naše župnije v zadnjem času. Z dvema avtobusoma smo se peljali k Bodenskemu jezeru. Med potjo smo imeli slovensko mašo v prelepi, obnovljeni cerkvi v Waltershofnu. Ko smo si za silo privezali dušo v Friedrichshafnu — čas je bil namreč zelo pičlo odmerjen — smo prišli na ladjo do minute točno. Ogledali smo si čudoviti otok Mainau: s svojim zelenjem in cvetjem je spremenjen v pravi gaj. Seveda sta se morala

„konjička“ nazaj grede ustaviti tam, „kjer Bog roko ven molí“, saj je bilo žeje preveč, da bi jo človek nosil s seboj v München, pa tudi želodci so se že jeli oglašati. Tako se nam je izlet zvečer nekoliko zategnil v noč, a sončni dan, prijateljska družba, naravne lepote in židana volja, ki je ni manjkalo noben hip, vse to je tudi to majhno neprijetnost bogato odtehtalo.

Šmarnic po starem običaju res nimamo — da bi vsak dan brali kaj o Mariji in molili litanije — vsaj majhen spomin nanje imamo pa le, ko vsako nedeljo v maju pojemo litanije Matere božje. In to petje je tako prisrčno, da se mu tujci, ki so slučajno tedaj v cerkvi, ne morejo dovolj načuditi.

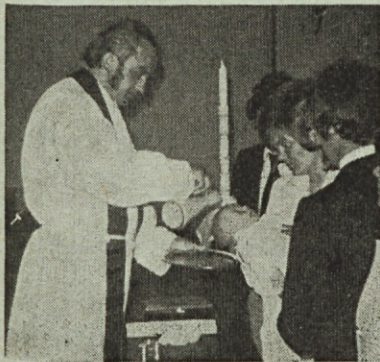
Poročila sta se Franc Žnidaršič iz Grahovega in Majda Baranja iz Černelavcev pri Murski Soboti. Novoporočencema čestitamo!

Krščena sta bila Tanja Mespouilles, hčerka Rafaela in Slavice, roj. Kovač, in Robert Gluk, sin Franca in Ane, roj. Zorman. Staršem čestitamo, otrokoma pa želimo vse dobro v življenju!

Pri krstu so postali božji otroci: Marija Teja Gundula Žaja iz Garmisch-Partenkirchna, Jože Imperl iz Freilassinga in Viktorija Marija Klančnik iz Waldkraiburga.

Staršem veljajo naše čestitke, otročkom pa želimo, da bi se razvili v verne kristjane in zavedne Slovence in Slovenke!

Kristijan Sterle, sin Ivana in Marcele, roj. Car, iz Erlangena, je prejel sv. krst v Nürnbergu.

nizozemska

Društvo sv. Barbare v Heerleheide-Brunssum je za tekočo poslovno dobo zbralo sledeči odbor: g. Franc Gril, predsednik; g. Franc Jančič, podpredsednik; g. Slavko Strman, tajnik; g. Franc Grošelj, drugi tajnik; g. Štefan Povh, blagajnik; g. Oto Januš drugi blagajnik; g. Milan Vetrnik in g. Janko Deželak, odbornika; g. Anton Kozole in g. Ivan Banič, preglednika.

Poslanstvo Društva sv. Barbare je služba skupnosti, povezuje vseh članov te skupnosti. To ni lahko delo. Vsi vemo, koliko potov, skrbi in drugih sitnosti zahteva skupnost, v kateri je še nekaj življenja. Razumljivo je, da se za odborniška mesta nihče ne poteguje. Zato pa moramo biti iz srca hvaležni tistim možem, ki te službe sprejmejo iz ljubezni do naše skupne zadeve in zaradi živega čuta za odgovornost. To svojo hvaležnost pa bomo najbolje pokazali z resnim sodelovanjem.

Pomagajmo, kjer moremo!

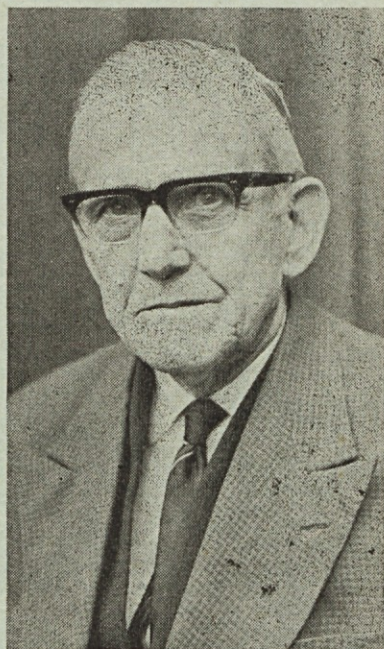
Na občnem zboru so člani z globokim čutom za odgovornost razpravljali o tekočih zadevah. Novemu odboru iskreno čestitamo in mu želimo obilje uspehov.

† JANEZ KROPIVŠEK

Po kratki bolezni je vdano v Gospodu zaspal 82-letni g. Janez Kropivšek iz Lindenheuvela. Rodil se je v občini Blagovica. V prvi svetovni vojni je bil kot avstrijski vojak prišel v rusko ujetništvo, kjer je bliže spoznal ruskega preprostega človeka in ga vzljubil.

V Holandijo je prišel leta 1925. V rudniku je delal čez 40 let. Razume se, da je bil priden in bister delavec.

Poleg svojega poklicnega dela in skrbi za družino pa je še vedno našel čas za društveno delo. Že leta 1952 je dobil častno diplomu v priznanje za 25 let društvenega delovanja. Različne službe je vršil

† Janez Kropivšek, ki je skoro 50 let delal za slovensko skupnost v Lindenheuvelu na Nizozemskem.

v Društvu sv. Barbare. Dolga leta je bil njen predsednik. Kot 82-letnik ni bil starček, hodil je pokonci. Ob zadnji vinski trgatvi je še vedno on sprejemal zastopnike holandskih oblasti in skrbel, da so se med nami dobro počutili. Kot predsednik Društva sv. Barbare je vedno tesno sodeloval s slovenskim duhovnikom, pa tudi na holandski župniji je bil poznan kot najbolj zvest sodelavec. Izseljenškemu duhovniku je pred slovensko mesečno mašo dolga leta nudil gostoljubnost svoje hiše. Vsa leta je na svojem področju bil poverjenik „Naše luči“ in mohorjevč.

Na pokojnega gospoda Janeza smo upravičeno bili ponosni. Na njegovi zadnji zemeljski poti ga je spremljala številna množica. Slovenci so prihiteli tudi iz Heerleheide, Brunssuma, Hoensbroeka in iz Eisdena v Belgiji.

Zvestemu članu naše skupnosti in vsega božjega ljudstva so v cerkvi in ob grobu v slovo zapeli tri ljudske pesmi: velikonočno, šmarnično in žalostinko.

Prepričani smo, da bo lep zgled blagega pokojnika med mlajšimi vzbudil sodelavcev, ki bodo z novimi močmi in zanosom nadaljevali njegovo delo.

Vdovi ge. Mariji, roj. Sajovic, sinovoma Antonu in Stanislavu in hčerkama izražamo iskreno krščansko sožalje.

G. Janez, hvala Vam za vse!

Naj bo večni Bog Vaše plačilo!

V-ko

švedska

Ker dvomim, da bo kdo prijel za pero, naj na kratko orišem uspehe in neuspehe mojega *misijonskega potovanja med vami*. Pišem sicer v sredini tega mojega „romanja“ po Švedski, brali pa ga boste že po našem zadnjem pomladanskem srečanju v Vadsteni na binkoštno nedeljo, 2. junija.

Po zunanosti je pravo nasprotje med jesenskim srečanjem in tem. Dolgi dnevi so, lepo vreme, da, celo suša, tako da se pomlad ne more in ne more razbohotiti. Kljub tem zunanjim ugodnim prilikam sem imel pri obiskih veliko smolo, da ure nisem našel nikogar doma, pa sem zato v tolažbo odkrival cele vrste novih družin. Navadno smo dolgo premlevali stanje tukaj in po svetu, posebno pa vaše občutje v tem tujem svetu, ki vas morda ne vsak dan manj, ampak bolj močno ovira, da bi res zadihali in zaživel, kot bi radi. Čeprav ste tako pridni, čutite, da vam mnogo manjka, posebno pravo človeško, družabno, kulturno okolje.

Ne enkrat sem naletel na trde udarce trpljenja in celo smrti: ponesrečena operacija, smrt 19-letnega fanta, bolezen, ki se vleče mesece in mesece, smrt vaših najdražjih doma.

Glede nekaterih obiskov sem bil včasih globoko razočaran, vendar sem lahko našel kak vzrok; najprej ga moram morda iskati pri sebi. Po drugih krajih pa je bil

led prebit in sorazmerno dober obisk — meni osebno v veliko tolažbo; upam pa, da tudi vam.

V Olofströmu sta si Rudi in Mirka *obljubila zvestobo ljubezni* za življenje; upam, da bomo tudi v Köpingu spremljali dva mlada Slovenca v novi stan.

S skrbjo in zaupanjem gledam na naše *binkoštno srečanje*: če bomo skupno pokazali dosti dobre volje, bo gotovo za nas vse prisotne kar prijetno presenečenje; vse je že pripravljeno: nastop otrok, pevski zbor, kvintet, pijača in jedača in posebno koš medsebojnega razumevanja.

Na svidenje!

Vaš Janez.

švica

Na veliki četrtek in soboto smo imeli v Zürichu sv. mašo v hišni kapeli pri kapucinih v Seebachu. Vsako leto imamo mašo v tej kapeli za to priložnost, ker kripta pod cerkvijo Dobrega Pastirja nam v teh dneh ni na razpolago.

Na veliko soboto se nas je udeležilo sv. maše prav lepo število rojakov, saj nas je bilo okoli 50, če ne še kaj več. Po maši je bil blagoslov velikonočnih jedil, kar

je že v navadi od začetka, odkar imamo rednega dušnega pastirja.

Po maši nas je p. Fidelis povabil v pisarno k *otvoritvi in blagoslovitvi nove naše pisarne*. Prijetno smo bili iznenadeni. Pisarna je velika, svetla in lepo opremljena. Skoraj nismo mogli verjeti, da imamo svoj slovenski kotichek v Švici, kjer se bomo lahko nemoteno zbirali in sestajali.

Ko smo se vsi zbrali v pisarni, je p. Fidelis najprej pisarno blagoslovil. S tem je bila slovesna otvoritev izvršena. Takoj smo bili vsi dobre volje, saj je bilo za to tudi poskrbljeno. Počutili smo se kot ena družina. Zavedali smo se, da imamo sedaj svoj dom. Prvič je v tej trinadstropni hiši, brez stanovalcev, zadonela lepa naša slovenska pesem, ki ni nikogar motila. Kar težko nam je bilo, ločiti se iz tako prijetne družbe.

Naša slovenska dušnopastirska pisarna je nasproti cerkve Maria Lourdes v Seebachu na Schaffhau-serstr. 466 pred tramvajsko posta-

Slovenski dušnopastirski urad je dobil svoje prostore v Zürichu. Po blagoslovu pisarne se skupina naših rojakov razgovarja in zabava v prijetnem razpoloženju.

jo, Vsak si lahko pride pisarno pogledat, četudi nima posebnega opravka pri patru. Vsi ste dobrodošli, nikdo ni nezaželen, vsem so vrata pisarne odprta.

Krščeni so bili: V Amriswilu: Dario Venezia, sin Antona in Marije, roj. Lovrec; Aleš Marinič, sin Angele in Ivanke, roj. Martinčič. —

V Zofingenu: Klavdija Hatunšek, hči Stanislava in Franje, roj. Divjak. — V Winterthuru: Metoda Štritof, hči Antona in Ane, roj. Košir; Robert Božič, sin Edvarda in Matilde, roj. Zidar. — V Zürichu: Marjanica Croci, hči Viljema in Jožice, roj. Kotnik; Martina Obid, hči Antona in Alojzije, roj. Kralj. —

V Luterbachu: Marko Štraus, sin Vincenca in Marije, roj. Zupan. — V Luzernu: Aleksandra Danijela Vodušek, hči Božidara in Svetlane, roj. Trajkovič.

Staršem čestitamo, otrokom pa želimo, da jih v življenju spremlja sreča in božji blagoslov!

Slovenci v Argentini so se zbrali 21. aprila na Slovenski dan v Slomškovem domu v Ramos Mejii pri Buenos Airesu. Slovenski dan prireja vsako leto organizacija Zedinjena Slovenija, ki združuje vsa društva. Ob tej priložnosti so izdali resolucijo, v kateri naglašajo, da se čutijo soodgovorne za slovenski narod in da se bodo zato zavestno in organizirano posvetili delu za slovensko prihodnost.

(Glej sliko zgoraj!)

slovenci po svetu

ARGENTINA: Največji narodni praznik argentinskih Slovencev — „Slovenski dan“ — to pot že de-

vetnajsti, je bil letos združen s praznovanjem petindvajsetletnice slovenske srenje in slovenske maše v Ramos Mejia, kjer se je proslava tudi vršila. Po maši, med katero je ramoški zbor pel Tomčevo mašo, so vzdali v pročelje dóma ploščo z geslom: „Rad bi tudi v prihodnje ostal živ up slovenske skupnosti.“ Tako pridigar kakor tudi slavnostni govorniki so razvijali misli okoli vodilne misli „Slovenskega dne“: Gradimo slovensko prihodnost! Za pozdravi in govori so sledile kulturne točke, med njimi folklorni nastop otrok na besedilo: „Jaz pa ti pa židana marela“ z rdečimi dežniki, nastop fantov in deklet s folklornimi pleši iz različnih slovenskih pokrajin, zborna recitacija: „Slovenska beseda med nami živi“. Vse skupaj pa je zaključil osrednji slovenski zbor „Gallus“ s štirimi pesmimi, od katerih je Fleišmanov „Triglav“ slovesno zaključil to dvojno praznovanje. — V Argentini deluje enajst slovenskih ljudskošolskih

tečajev, od teh eden v Buenos Airesu in trije v notranjosti dežele. V letu 1973 je te tečaje obiskovalo 634 sinov slovenskih staršev, poučevalo pa jih je 71 učnih moči (voditelji, učitelji in kateheti). V teh tečajih dobé otroci pouk slovensčine, slovenskega leposlovja, zgodovine, zemljepisa ter veronauka, ker tega v argentinskih šolah ni. Pristaviti je še treba, da vse učne moči delajo popolnoma brezplačno, kar še bolj oplemeniti njihovo delo.

ZDA: Letos praznujejo petdesetletnico Slovenskega narodnega doma v St. Clairju v Clevelandu, ki prekaša po velikosti in lepoti prostrane dvorane vse slične domove v Ameriki. Velika dvorana z odrom ima prostor za tisoč ljudi, z balkoni pa tisoč štiristo. Slovenski narodni dom je največji narodno-kulturni spomenik ameriških Slovencev, ki bo še poznim rodovom pričal o dejavnosti prvih sloven-

skih naseljencev v Clevelandu. — Slovenci v ZDA obhajajo letos dve važni osemdesetletnici. Prva je od prve in najstarejše bratske podporne organizacije v Ameriki, namreč „Ameriške slovenske katoliške jednote“. S tem društvom so Slovenci prvokrat nastopili kot lasten narod pred ameriško javnostjo. Važno je tudi bilo delo te organizacije, ko je med prvo svetovno vojno pomagala k osvoboditvi domovine na ta način, da je pripravila avdienco pri predsedniku Wilsonu. Drugi jubilej osemdesetih let pa praznuje prva slovenska cerkev v Clevelandu — cerkev sv. Vida. Kmalu potem, ko so se prvi Slovenci začeli naseljevati v Severni Ameriki (okrog leta 1880), so čutili potrebo po lastni župniji in cerkvi. Cerkev stoji na lepem mestu in ob njej je nastala najbolj strnjena slovenska naselbina v Clevelandu.

KANADA: V Kanadi je več slovenskih župnij: Toronto, Novi Toronto, Montreal, Winnipeg, Hamilton, ki je ena najmlajših. V dvorani te župnije je Mladinska plesna skupina „Soča“ prvič nastopila po dveh letih vežbanja. Po dvournem programu je mogočen aplavz vлил novih moči tej skupini za nadaljnje delo in trud. — V župniji Marije Pomagaj v Torontu so blagoslovili nove bogoslužne prostore. Najbolje je označil dogodek župnik v govoru, ko je dejal: „Božja pre-

vidnost je potek dogodkov naravnala tako, da smo prav ob dvajsetletnici tega svetišča dodali božjemu hramu novo krono in sicer krono najsvetejšemu delu cerkve, prezbiteriju: oltar — žrtvenik božje daritve, tabernakelj — bivališče Kralja nebes in zemlje, krstilnik — vrata v božje kraljestvo. Vrednejšega daru ne bi mogli najti, obletnico primerneje težko praznovati.“ — V dvorani cerkve Brezmadežne v Torontu je gostovala Slovenska folklorna skupina „Nagelj“, ki praznuje letos petnajstletnico svojega obstoja. V prvem delu je ob raznih slovenskih narodnih pesmih prikazal kulturno vrednost plesov, ki v kretnjah in ritmu prikazujejo čustva in duševno nastrojenje ljudi ob raznih prilikah. V drugem delu pa je bilo prikazano vasovanje slovenskih fantov na vasi in razne slovenske navade med fanti in dekleti.

slovinci ob meji

KOROŠKA: Dom v Tinjah postaja res dom duhovne kulture. Na cvet-

no nedeljo popoldne so se zbrali v njem odlični slovenski kulturniki, pesniki in pisatelji s Koroškega in Trsta. Srečanje, ki se je razvijalo v dobrem, prijateljskem vzdušju, je bilo zelo plodovito. Izkazalo se je, da sedanji čas, vkljub pluralistični družbi, le zahteva srečanje kulturnotvornih rojakov. — Meseca aprila je po slovenskih cerkvah na Koroškem gostoval Mladinski zbor mestne cerkve iz Lauterbacha v zgornjem Hessnu. Strpnost je bilo geslo sporeda koncerta duhovnih pesmi vsega sveta — strpnost v verskem in narodnostnem pogledu. Vse pesmi so izvajali v izvirnih jezikih.

TRZAŠKA: S predavanji Naceta Šumija o baročni arhitekturi na Slovenskem in Melite Stelè o sodobni umetnosti se je končal cikel šestih predavanj o umetnosti na Slovenskem, ki jih je priredilo SKAD v mali dvorani Katoliškega doma in na katerem so sodelovali najbolj ugledni strokovnjaki iz Ljubljane, ki so s svojo osebnostjo zagotovili višino predavanj in svoje trditve utemeljevali z barvnimi diapozitivi. — V dvorani „Verdi“, tržaški operni hiši, je gostoval Mladinski pevski zbor iz Maribora. Nastop je delil z mladimi tržaškimi pevci. Pri tem je najbolj zanimivo to, da je bil ta večer prvi nastop slovenske pesmi in besede v sloslopu gledališča „Verdi“. — Mladici igralci Amaterskega odra Prosek-Kontovel so predstavili veselo igrvo v treh dejanjih „Charleyeva teta“. Čeprav je igra zelo znana, je privabila lepo število gledalcev, ki so se pošteno zabavali in iz srca nasmejali ob zapletenih in smešnih dogodljajih.

GORIŠKA: V cerkvi na Travniku je nastopil župnijski zbor, ki ga vodi Stanko Jericijo. Zbor je v glavnem predstavil vrsto del iz klasične polifonije in iz modernejše ter že sodobne glasbene zakladnice. — Zveza slovenske katoliške prosvete je priredila v dvorani Katoliškega doma „Koroško-primorski večer“, na katerem sta nastopila zbor graških študentov in pa zbor „Lojze Bratuž“ iz Gorice. Skupni nastop sta že imela v Celovcu in tako je prvi zbor vrnil obisk drugemu.

(Nadaljevanje s str. 9)

v pesmi in borbi. Tudi poroči se iz teh nagibov. Zdi se pa, da je ta napor brezuspešen. Prisljlen je iti v tujino, da bi prislužil vsaj za krave. Medtem se mu skupnost z ženo podre. V slepoti ženo ubije in kot zločinec zbeži v nepovratno zdomstvo.

V izgubljenosti in velemestnem razosebljenju v tujini pa zopet začuti klic domotožja in svojih idealov, ko se zazre v let na ekranu razstavljenih televizorjev. V tlstem poletavanju spozna svojo brezločnost in se ove pošastne usojenosti časa, ki ga živi. Ta sklepní prizor izzveni v orkestralnem „Dne-

vu jeze“, ki ponazarja dramo junakove notranjosti. S tako zavestjo o svojem položaju in usojenosti pa se junaku odpre pot v odrešitev (če seveda znamo doumeti resnico, ki jo himna iz črne maše izreka).

Novi slovenski film je tako po umetniški igri, po mogočni glasbi uvoda in sklepa ter čustvenih „spevih“, ki prisposodbljajo človeško življenje v globlji resničnosti, po izredni kameri, predvsem pa po misli in njeni razrešitvi delo, ki je preseglo naše dosedanje ravni. Zato ga moremo imeti za eno naših največjih filmskih stvaritev.

P. K.

graham green

moč in sijaj

roman

Roman „Moč in sijaj“ (1940) je eno najboljših del angleškega spreobrnjenca h katolicizmu Grahama Greena. Pisatelj je z njim posegel v zadnja vprašanja katoliške vere. Zunanji dogodki v romanu so samo povod za reševanje teh vprašanj.

Romana zlasti mnogi katolici niso razumeli. Površnega bralca bo pritegnil samo zunanji potek dogodkov v romanu, prezrl pa bo tisto, kar je pisatelj v resnici hotel povedati. Ob propadlem duhovniku je Green hotel pokazati božjo moč in božji sijaj, ki se razodeva v človeku: čim bednejši je človek v svojem bivanju, tem bolj potreben mu je Bog in tem bolj nedoumljiva sta božja moč in sijaj.

Kot človek in duhovnik je glavni junak brez časti in dostojanstva, preganjan in ponižan. Toda duhovnik ostane vendarle zvest svojemu poklicu:

ne beži, kakor so bežali drugi, dokler more dati ljudem Boga.

Dosedanja vsebina:

V eni izmed mehiških držav so prišli komunisti leta 1926 na oblast in prepovedali vsako versko delovanje. Duhovniki so deloma zbežali s svojim škofom vred, nekatere so postrelili, ostal je le še padre José, ki se je pokoril guvernerjevega odloku in se poročil, in pa še en duhovnik, ki se potika od vasi do vasi, uči otroke krščanskega nauka, jih krščuje, mašuje, spoveduje, obhaja in krščansko pokopava ljudi. Oblast ga preganja, razpiše nagrado na njegovo glavo, policija jemlje talce v vaseh, kjer se je skrival. Policijski poročnik v glavnem mestu se zagriže v to, da ga ujame.

Duhovniku, ki je ostal v deželi, spodleti več poskusov, da bi ušel. Potika se od kraja do kraja, da bi ga policija ne dobila. Vsi se ga iz strahu pred policijo bojé, celó Marija, s katero je pred leti iz obupa in občutka osamelosti in zaradi pol steklenice žganja spočel otroka. Poleg tega ga začne zasledovati mešanec, ki v njem spozna duhovnika in bi rad dobil nagrado, razpisano na njegovo glavo.

V glavnem mestu policija duhovnika zasači, ko nosi s seboj kljub prepovedi steklenico žganja. Zapró ga. Sojetnikom duhovnik pove, da je duhovnik: s tem tvega, da ga bodo izdali. Med jetniki je tudi pobožna žena, pri kateri so našli sveto podobno.

Noge so ga hudo bolele. V podplatih ga je držal krč, vendar ni mogel mišic sprostiti. Ni še bila polnoč: pred njim so se brez konca in kraja raztezale ure teme.

Žena je nepričakovano rekla: „Pomislite! Mučenca imamo tukaj...“

Duhovnik se je zahetel, ni se mogel zadržati. Rekel je: „Mislim, da mučenci niso taki.“ Mahoma se je zresnil. Rekel je: „Mučenci so sveti ljudje. Napačno je misliti, da bi kdo že samo zato, ker umre..., ne. Povem vam, da živim v smrtnem grehu. Storil sem

reči, o katerih bi vam ne mogel govoriti: samo izšepetal bi jih lahko v spovednici.“

Ko je govoril, so ga vsi pazljivo poslušali, kakor da jim pripoveduje v cerkvi. Ugibal je, kje sedi zdaj neogibni Judež, vendar ni imel občutka, da je Judež blizu. Navdajala ga je brezmejna in nerazumska ljubezen do ljudi v tem zaporu. Domislil se je nekega stavka: „Bog je svet tako ljubil...“

„Otroci moji,“ je rekel, „nikar ne mislite, da so sveti mučenci taki kakor jaz. Zame imate neko ime. O, slišal sem vas že, ko ste ga uporabljali. Zapit duhovnik sem. Tu notri sem zdaj zato, ker so v mojem žepu našli steklenico žganja.“

Skušal je umakniti noge izpod sebe. Krč je popustil, zdaj so bile odrevenele. Nič jih ni čutil. Oh, pa naj bodo! Ne bo jih treba več dostikrat uporabljati.

Ženin glas je rekel opravičujoče: „Malo pijače, oče..., to ni tako pomembno.“

Ugibal je, zakaj so jo spravili sem. Verjetno zato, ker je imela v svoji hiši kako sveto podobo. Govorila je nadležno poudarjeno, kot govorijo pobožne ženske.

Osorno je rekel: „Oh, nisem samo pijanec.“ Usoda pobožnih žensk ga je zmerom vznemirjala. Tako pogosto jih je doletela smrt v neomajnem zadovoljstvu s samimi seboj, povsem brez milosrčnosti. Človek je dolžan, da jim, če le more, prežene njihove sentimentalne pojme o tem, kaj je dobro... Trdo poudarjajoč je rekel: „Otroka imam.“

Kakšna plemenita ženska je bila to! Njen glas ga je zagovarjal v temi. Ni mogel razbrati, kaj je rekla, bilo pa je nekaj o desnem razbojniku.

Rekel je: „Otrok moj, razbojnik se je skesal! Jaz pa se nisem skesal. Ne vem, kako naj se skesam.“ To je bilo res. Ni si mogel reči, da bi tega greha nikoli ne bilo, zakaj greh se mu je zdel zdaj tako nepomemben in ljubil je sad tega greha.

Žena je zdaj molčala.

Pomaknil se je sedé za nekaj

prstov in vprašal: „Kdaj se zdani?“

„Ob štirih... petih...“ je odvrnil nekdo. „Kako naj vemo, oče? Nimamo ur.“

„Ali ste že dolgo tukaj?“

„Tri tedne.“

„In ostajate tukaj po ves dan?“

„O, ne. Puščajo nas ven, da čistimo dvorišče.“

Pomislil je: tedaj me bodo odkrili, če me ne bodo že prej, zakaj gotovo me bo že prej izdal kateri izmed teh ljudi. To je bil začetek dolge verige misli, ki ga je pripeljala k temu, da je čez nekaj časa dejal: „Na mojo glavo so razpisali nagrado. Petsto ali šeststo pesov, ne vem za gotovo.“

Potem je spet umolknil. Nikogar ni mogel spodbujati, naj ga ovadi, s tem bi ga zapeljeval v greh. Če pa je bil že kak ovadah tukaj, potem ni bilo razloga, zakaj naj bi bil siromak ogoljufan za nagrado. Storil naj bi tako grd greh — treba ga bi bilo šteti za umor — pa bi ne dobil nikakega povračila na tem svetu... Mislil je: To bi ne bilo pošteno.

„Tu nobeden ne potrebuje njihovega krvavega denarja,“ je rekel neki glas.

Spet ga je spreletela nenavadna ljubezen. Bil je samo hudodelec v jati hudodelcev. Imel je občutek tovarštva, ki ga ni čutil nikdar v nekdanjih dneh, ko so mu pobožni ljudje prihajali poljubljat črno. rokavico.

Glas pobožne žene se je histerično zagnal vanj: „Tako neumno je, da ste jim to povedali. Saj ne veste, kakšni izprijenci so tukaj, oče. Tatovi, morilci...“

„No,“ je rekel jezen glas, „zakaj ste pa vi tukaj?“

„Dobre knjige sem imela doma,“ je naznanila z neznosnim ponosom.

„Vsepovsod so,“ je rekel duhovnik. „Tu ni nič drugače.“

„Dobre knjige?“

Nasmejal se je. „Ne, ne. Tatovi, morilci... Oh, veste, otrok moj, ko bi bili bolj izkušeni, bi vedeli, da je lahko človek še kaj hujšega.“

Podoba je bila, da se je v tem

prostoru premikati zmerom teže, kolikor dalj traja noč in kolikor bolj so udje odreveneli. Molče in togo je sedel duhovnik ob vlažni steni, omrtvele noge so mu bile kakor gobave pod životom. Komarji so še vedno brenčali: nič bi se jih ne ubranil, ko bi mahal po zraku.

Duhovnik je skušal izračunati uro: koliko časa je minilo, odkar je srečal berača na trgu? Verjetno ni bilo dosti po polnoči. To bo trajalo še več ur.

Seveda je bil to konec, vendar je moral biti hkrati tudi pripravljen na vse, celo na beg. Če mu je Bog namenil, da zbeži, se jim lahko izmakne še izpred pušk. Ali Bog je usmiljen. Gotovo more biti samo en razlog, zavoljo katerega bi mu še ne podelil miru, namreč če lahko še pomaga rešiti kako dušo. Kaj pa bi mogel zdaj storiti dobrega? Pregarjajo ga kakor zver, ne upa si v nobeno vas, da ne bi tega kdo drug poplačal z življenjem, mogoče kak človek, ki živi v smrtnem grehu in se noče skesati. Niti maše ne more več brati, nima vina. Vse je šlo po suhem grlu policijskega glavarja. Še vedno se je bal smrti, še bolj se je bo bal, ko pride jutro, vendar pa ga je začela privlačevati s svojo preprostostjo.

Pobožna žena mu je zašepetala: „Oče, ali se vam lahko spovem?“

„Dragi moj otrok, tukaj? To je čisto nemogoče. Spoved bi ne bila skrita.“

„Tako dolgo se že nisem.“

„Izmolite kesanje nad svojimi grehi! Zaupati morate, draga moja, da je Bog prizanesljiv.“

Nekje ob zadnji steni se je spet začelo naslajanje.

Pobožna žena je divje rekla naglas: „Zakaj ne nehajo? Te surovine, te živali!“

„Kaj bi vam koristilo, če bi zdaj molili kesanje, ko vam je tako pri duši?“

„Ampak ta grdobija...“

„Nikar tega ne verjemite! Zakaj mahoma človek odkrije, da imajo naši grehi toliko lepega. Svetniki govorijo, kako je lepo trpeti. Mi dva, vi in jaz, pa nisva svetnika.

Nama je trpeti samo grdo: smrad in nagnetenost in bolečina. Človek se mora veliko učiti, da bi gledal stvari z očmi svetnika. Svetnik dobi zelo tenak občutek za lepoto in lahko gleda zviška na tak ubog, neveden okus, kakor ga imata tista dva. Mi pa tega ne moremo.“

„Smrtni greh je to.“

„Mogoče. Ampak veste, slab duhovnik sem. Iz izkušnje vem, koliko lepote je prinesel satan s seboj, ko je padel... Jaz si ta trenutek želim pijače bolj kot vsega drugega, bolj kot Boga. Tudi to je greh.“

„Zdaj vidim,“ je rekla žena, „da ste slab duhovnik. Ko bi vas slišal vaš škof...“

„Oh, ta je zelo daleč proč.“

„Ko pridem od tod, bom pisala...“

Ni mogel zadržati smeha: „Če dobi pismo, bo z zanimanjem sprejel novico, da sem živ.“ Vendar se je spet zresnil. Teže je bilo čutiti usmiljenje do nje kot do mešanca, ki je šel pred tednom po gozdu za njim. Mogoče je z njo tudi huje. Mešanca je toliko stvari opravičevalo: revščina, mrzlica in nešteta ponižanja.

Rekel je: „Če se le da, nikar se ne jezite! Rajši molite zame!“

„Kolikor prej boste mrtvi, toliko bolj je.“

V temi je ni mogel videti, vendar se je iz nekdanjih dni spominjal mnogih obrazov, ki so se ujemali s tem glasom.

„Vi in oče José,“ je rekla. „Zavoljo takih, kot sta vidva, se ljudje rogajo pravi veri.“

Nežno je rekel: „Poročeni ste, kajne da ne?“

„Zakaj želite to vedeti?“

„In nikoli niste čutili poklica za v samostan?“

„Niso mi hoteli verjeti,“ je rekla bridko.

Uboga ženska, je pomislil, ničesar nima, prav ničesar. Samo ko bi našel pravo besedo. Ljudje njene vrste so mu bili sedaj bolj tuji kot kdaj prej.

Oči so se mu zaprle in pri pričeh se mu je začelo sanjati. Pregarjali so ga.

Slikoviti Breg nad Krko v Novem mestu.

Gotovo ni spal več ko nekaj sekund, zakaj žena je še vedno govorila o poklicu, ki ga redovnice niso hotele spoznati.

Rekel je: „To vas je bolelo, ali ne? Mogoče je bilo bolje tako trpeti, kot da bi bili redovnica in srečni.“

Ni več zaspal: sklepal je spet novo kupčijo z Bogom. Če tokrat uide iz zapora, bo zbežal. Šel bo na sever, čez mejo. Njegov beg je tako neverjeten, da bo, če se mu posreči, prav gotovo znamenje. To bo pomenilo, da dela več škode s svojim zgledom kot dobrega s svojimi priložnostnimi spovedmi. Tema je bila ves čas enaka in ur ni bilo.

Na lepem je spoznal, da vidi neki obraz, potem še enega: začel je bil že pozabljati, da bo napočil še drug dan. Vsi glasovi so polagoma dobili obraze, nikakih presenečenj ni bilo. Zdaj, ko se je naposled zdanilo, je bil buden samo še on.

Na nasprotni steni onstran dvorišča se je pokazalo belilo. Začel se je v mislih poslavljal od vsega. Skoraj gotovo, je mislil, bo šla ena krogla naravnost skozi srce — med strelci mora biti zmerom nekdo, ki natančno zadeva. Življenje bo ugasnilo v drobcu sekunde. Tam ne bo ur in svetloba se ne bo spreminjala. Nihče zares ne ve, kako dolga more biti sekunda bolečine. Utegnila bi trajati cele vice ali za zmerom. On ni svetnik. Nič v življenju ni tako grdo kakor smrt.

Neki glas na dvorišču je zaklical: „Móntez!“

Sédel je na svoje omrtvele noge. Samogibno je pomislil: Ta obleka ni več dosti prida. Pa saj je ne bo več dolgo potreboval. Misel je prišla s čudnim pretresom, podobno tistemu, ko človek poslednjič zaklepa vrata svoje hiše.

Glas je nestrpno ponovil: „Móntez!“

Spomnil se je, da je to sedaj njegovo ime. Videl je narednika, kako je odklepal vrata v celico.

„Tukaj Móntez.“ Skušal je vstati ali noge so mu bile kakor iz testa.

„Ali mislite spati vso noč?“ se je razdraženo pritoževal narednik. Brcnil je nekoga izmed spečih in potolkel po vratih celice: „Dajmo! Zbudite se vsi! Ven na dvorišče!“

V duhovnikove noge se je boleče začelo povračati življenje. Posrečilo se mu je, da je prišel do vrat.

Dvorišče je medtem lenobno oživilo. Vrsta mož si je umivala obraz ob eni sami pipi. Nekdo je sedel na tleh v majici in spodnjih hlačah in stiskal puško k sebi.

„Spravite se na dvorišče in se umijte!“ jim je zavpil narednik. Ko je prišel duhovnik ven, je zarezal nanj: „Vi ne, Móntez!“

„Jaz ne?“

„Z vami imamo druge načrte,“ je rekel narednik.

Duhovnik je stal in čakal, medtem ko so njegovi sojetniki po vrsti odhajali na dvorišče. Drug za drugim so stopali mimo njega. Gledal jim je v noge, ne v obraz. Nobeden ni rekel niti besede. Duhovnika je pretresel občutek, kako je nekoristen. Mimo so šle ženske noge v črnih, ponošenih čevljih z nizko peto. Zašepetal je, ne da bi vzdignil pogled: „Molite zame!“

„Kaj ste rekli, Móntez?“

Nobene laži si ni mogel domisliti: bilo mu je, kakor da je v teh desetih letih izčrpal vso svojo zalogo prevar.

„Kaj ste rekli?“

Ženski glas je rekel: „Prosil je.“ Neusmiljeno je dodala: „Lahko bi bili bolj pametni! Ničesar nimam zanj.“ Potem je šla s svojimi ploskimi nogami naprej na dvorišče.

„Ali ste dobro spali, Móntez?“ ga je podražil narednik.

„Ne posebno dobro.“

„Kaj pa ste mislili?“ je rekel narednik. „To vas bo izučilo, da vam žganje ne bo več tako pri srcu, kaj?“

„Ja.“ Ugibal je, koliko časa bo še trajala vsa ta priprava.

„No, ko zapravljate ves denar za žganje, morate malo delati, da si vsaj prenočišče plačate. Odnosite čebre iz celic in pazite, da ne boste razlivali! Tu že itak dovolj smrdi!“

„Kam naj jih nesem?“

Narednik je pokazal na vrata stranišča onstran vodovodne pipe. „Oglasite se pri meni, ko bo vse to opravljeno!“ je rekel in se medtem, ko je tulil povelja, vrnil na dvorišče.

Duhovnik se je sklonil in vzdignil čeber. Bil je poln in zelo te-

žak. Sključen od teže je šel čez dvorišče. Znoj mu je curljal v oči. Obrisal si jih je in v vrsti umivačih se je zagledal v obraze, ki jih je poznal — talce. Tam je bil Miguel, ki ga je bil videl, kako so ga odpeljali. Hkrati so tudi oni videli njega.

Odložil je težki čeber in jih gledal. Ko bi jih ne hotel spoznati, bi bilo to kakor namig, naj trpijo še naprej in mu dajo ubežati. Miguel je bil pretepen. Pod očesom je imel rano, muhe so brenčale okoli nje.

Potem se je vrsta pomaknila naprej. Gledali so v tla in šli so mimo njega. Na njihova mesta so stopili tučji.

Duhovnik je sam pri sebi molil: „O, Bog, pošlji jim koga, ki bo bolj zaslužil, da trpijo zanj!“ Zdelo se mu je kot oduren porog, da naj se žrtvujejo za zapitega duhovnika z nezakonskim otrokom. Čutil se je čudno zapuščenega, ker niso z ničimer pokazali, da ga poznajo.

Stranišče je bilo greznica, čez njo sta bili položeni dve deski, na katerih je mogel človek stati. Izpraznil je čeber in se vrnil čez dvorišče k vrsti celic. Bilo jih je šest. Jemal je čebre drugega za drugim. Enkrat se je moral ustaviti in toliko, da ni bljuval: pljus, pljus, sem in tja čez dvorišče.

Prišel je k zadnji celici. Ta ni bila prazna. Nekdo je ležal tam, s hrbtom naslonjen na steno. Zgodnje sonce mu je ravno segalo do nog. Muhe so brenčale okoli kupčka izbljuvkov na podu. Oči so se odprle in gledale duhovnika, ko se je sklanjal nad čebrom. Iz ust sta štrlela podočnjaka...

Duhovnik se je hitro premaknil, da je pljusnilo po podu.

Mešanec je rekel s tistim predbro znanim, godrnjajočim glasom: „Čakajte malo! Tega tukaj ne smete delati!“ Ponosno je pojasnil: „Jaz nisem jetnik. Gast sem.“

Duhovnik se je opravičil z gibom, govoriti si ni upal, in se spet premaknil.

„Počakajte malo!“ mu je spet ukazal mešanec. „Pridite sem!“

Duhovnik je trmasto obstal ob vratih, na pol obrnjen proč.

„Pridite sem!“ je rekel mešanec. „Jetnik ste, ali ne, jaz pa sem gost, guvernerjev gost. Ali hočete, da pokličem policista? No, potem storite, kakor vam je rečeno: pridite sem!“

Zdelo se je, kakor da Bog odloča... dokončno.

Duhovnik je prišel s čebrom v roki in obstal ob veliki goli nogi in mešanec ga je gledal iz sence ob steni in vprašal ostro in vedno željno: „Kaj počnete tukaj?“

„Čistim.“

„Saj veste, kaj mislim.“

„Prišli so me s steklenico žganja,“ je rekel duhovnik, poskušaje govoriti z bolj robotnim glasom.

„Poznam vas,“ je rekel mešanec. „Nisem mogel verjeti svojim očem, ampak ko govorite...“

„Ne verjamem, da...“

„Ta duhovniški glas!“ je z gnušom rekel mešanec.

Duhovnik je odložil čeber. Brez upanja je ugovarjal: „Pijani ste.“

„Pivo, pivo,“ je rekel mešanec, „samo pivo. Obljubljali so mi same dobrote, ampak človek jim ne more zaupati. Vem, da ima šef žganje zaklenjeno.“

„Izprazniti moram čeber.“

„Če se ganete, bom začel vpiti. Toliko reči moram preudariti,“ je potožil mešanec.

Duhovnik je čakal. Nič drugega mu ni preostajalo. Na milost in nemilost je bil izročen temu človeku.

„Vidite,“ je skrbno razlagal mešanec, „tu živim udobno. Dobra hrana, pivo, družina in ta streha ne pušča. Ni mi treba praviti, kaj se bo zgodilo potem: brcnili me bodo ven kakor psa, kakor psa... Čemu so vas spravili semkaj? To bi hotel vedeti. Zdi se mi nepošteno. Moja naloga je, kajne, da vas najdem. Kdo bo dobil nagrado, če vas že imajo? Nič se ne bom čudil, če jo dobi šef ali tisti prekleti narednik. Dandanes ni mogoče zaupati nikomur na svetu.“

„In tu je še rdečesrajčnik,“ je rekel duhovnik. „Ta me je pravzaprav ujel.“

„Mati božja,“ je rekel mešanec, „in vsi so dobro zapisani pri guvernerju.“ Roteče se je zagledal v duhovnika. Rekel je: „Izobražen človek ste. Svetujte mi!“

„To bi bil umor,“ je rekel duhovnik, „smrtni greh.“

„Ne mislim na to. Mislim glede nagrade. Vidite, dokler ne vedo, mi je lepo tukaj. Človek zasluži nekaj tednov počitnic. Daleč pa ne morete zbežati, ali ne? Mislim, da bi bilo bolje, da bi vas ujel kje drugje. Nekje v mestu... Reven človek mora misliti na toliko reči.“

„Po mojih mislih,“ je rekel duhovnik, „bi vam dali nekaj celó tukaj.“

„Nekaj,“ je rekel mešanec in se spravil na noge, opirajoč se na steno, „zakaj bi ne dobil vsega?“

„Kaj pa se godi tukaj?“ je rekel narednik. Stal je med vrati, na soncu, in gledal v celico.

Duhovnik je rekel počasi: „Hotel je, naj počistim njegove izbljuvke. Jaz pa sem rekel, da mi tega niste naročili.“

„O, ta je gost,“ je rekel narednik. „Dobro je treba ravnati z njim. Naredite, kakor vam pravi!“

Mešanec se je namuznil. Rekel je: „Še steklenico piva, narednik?“

„Še ne,“ je rekel narednik. „Najprej morate pogledati po mestu.“

Duhovnik je dvignil čeber in se vrnil čez dvorišče, medtem ko sta se onadva prerekala. Bilo mu je, kakor da mu je v hrbet namerjena puška. Šel je na stranišče in izpraznil čeber. Potem je prišel spet ven na sonce.

Onadva sta stala med vrati v celico in govorila. Šel je čez dvorišče. Gledala sta mu naproti. Za narednikovim hrbtom mu je mešanec zvičajno pomežiknil, vendar ga to ni umirilo. Zdaj, ko ga je neposredni strah minil, je čutil samo obžalovanje. Bog je odločil. Še naprej bo moral živeti, še naprej se odločati, delati po lastnem preudarku, kovati načrte...

Še pol ure je potreboval, da je do kraja počistil celice. Na vsak pod je pljusnil vedro vode. Potem se je spet priglasi naredniku. Ta je pregledal celice, pograjal njegovo delo in mu ukazal, naj

Planinski raj pod Mangartom.

polije po tleh še več vode, potem pa se je na lepem vsega naveličal in mu rekel, da gre lahko k šefu po dovoljenje, da bo smel oditi.

Tako je čakal še eno uro na klopi pred šefovimi vrati. Ko ga je naposled policist popeljal v sobo, ni pri pisalni mizi sedel šef, temveč poročnik. Duhovnik je obstal in čakal.

„No,“ je vprašal poročnik, „ali je očistil celice?“ Ni odmaknil pogleda od svojih papirjev. Razmišljeno se je ozrl v duhovnika in rekel: „No, kaj čakate?“

„Dovoljenje, prevzvišenost, da lahko odidem.“

„Nisem prevzvišenost. Naučite se dajati vsaki stvari njeno pravo ime! Ali ste bili že kdaj tukaj?“

„Še nikoli.“

„Vaše ime je Móntez. Zdi se mi,

da srečujem te dni preveč ljudi s tem imenom. Imate sorodnike?“ Sedel je in ga pazljivo gledal, kakor da se mu začenja obujati spomin.

Duhovnik je hlastno rekel: „Moj bratranec je bil ustreljen v Concepción.“

„Tega nisem jaz kriv.“

„Mislim samo; bila sva si zelo podobna. Najina očeta sta bila dvojčka. Mislim sem, da vaša prevzvišenost morda misli...“

„Kolikor se ga spominjam, je bil čisto drugačen. Sicer sem ga pa videl samo enkrat... Kam pojedete zdaj?“

„Bogve.“

„Vsi ste enaki. Nikoli se ne nau-

čite resnice, da Bog ničesar ne ve... Ali niste imeli denarja za globo?"

„Ne.“

„Kako boste živeli?"

„Morda dobim kako delo.“

„Kmalu boste prestari za delo.“

Mahoma je segel v žep in izvlekel novc za pet pesov. „Nate!“ je rekel. „Spravite se od tod in naj nikoli več ne vidim vašega obraza! Zapomnite si to!“

Duhovnik je držal v pesti — celo ene maše. Začuden je rekel: „Dober človek ste.“

Bilo je še zmerom zelo zgodaj zjutraj, ko je prekoračil reko in prišel ves moker na drugi breg. Ni bilo pričakovati, da bo na koga naletel. Bungalov, skedenj s pločevinasto streho, drog za zastavo. Tu je včasih stanovala družina angleškega trgovca z bananami, čigar hčerka je enkrat duhovnika skrila pred policijo.

Previdno je prišel okoli ogle skednja in vrata so se vdala na njegov pritisk. Bil je notri, v temi, kjer je bil že nekoč prej. Pred koliko tedni? Prav nič ni vedel. Spominjal se je samo, da je bilo tedaj še dolgo do deževja. Zdaj se je deževje že začinjalo. Čez teden dni bo moglo čez gorovje samo še letalo.

Potipal je okoli sebe z nogo: bil je tako lačen, da bi bilo celo nekaj banan boljše kot nič — že dva dni ni nič jedel — vendar ni bilo nobene tam, prav nobene.

Le koliko je ura? Koliko ur je že svetlo? To je nemogoče reči. Mogoče navsezadnje niti ni tako zgodaj, utegnilo bi biti šest, sedem...

Če ne pride čez gore prihodnjih nekaj dni, je v pasti. Potem se lahko kar sam preda policiji, zakaj kako naj preživi deževje, ko se mu ne bo nihče upal dati hrane ali strehe?

Potem je zaslišal neki glas. Popraskalo je in zacvililo. Čez dvorišče se je privlekla psica mešanica: grdo bitje z visečimi uhlji, eno nogo je vlekla ranjeno ali zlomljeno za seboj, cvilila je. Z

njenim hrbtom je bilo nekaj narobe. Prihajala je zelo počasi. Bilo je očitno, da že več dni ni dobila jesti. Zapustili so jo.

Privlekla se je k vratom na verando, obležala s čudno razkremenimi nogami in začela z eno šapo praskati. Nos je tiščala k neki špranji, potem je nestrpno zacvilila, naposled je začela tuliti, kakor da sliši notri premikanje.

Duhovnik ni mogel tega več prenašati: zdaj je vedel, kaj pomeni. Stopil je na dvorišče. Pogledal je skozi okno v neko sobo, mogoče je bila ta otrokova. Vse je bilo odneseno iz nje. Potem je odprl vrata na levo: to je bila mogoče spalnica. Poskusil je še v drugo sobo. To je bila dnevna soba. Skrbno je zaprl vrata za seboj, kakor da hoče komu preprečiti beg. Slišal je, kako psica nekje renči, in ji sledil v prostor, ki je bil nekoč kuhinja. Kakor mrtva je ležala nad neko kostjo in kazala stare zobe. Pred mežo za komarje je bilo videti indijanski obraz, temen, zguban in neprikupen. Upiral je oči v kost, kakor da bi jo rad dobil.

Ko je prišel duhovnik skozi kuhinjo, se je indijanski obraz obrnil in pri priči izginil, kakor da ga sploh ni bilo tam.

Tudi duhovnik se je zagledal v kost. Še zmerom je bilo velik mesa na njej. Majhen oblak muh je visel nekaj prstov od psičinega gobca in psica je zdaj, ko Indijanca ni bilo več, upirala pogled v duhovnika. Vsi trije so si bili tekmeči.

Duhovnik se je približal za korak ali dva in dvakrat zacepetal z nogo. „Pojdi,“ je rekel, „pojdi!“ in je zaploskal, ali mešanica se ni ganila, sploščena je ležala nad kostjo. Ves odpor ji je bil zbran v rumenih očeh in grčala je skozi zobe.

Duhovnik se je previdno približal. Ni se še prav zavedel, da žival ne more skočiti. Kar videl je misli v njenih zenicah: glad in upanje in sovraštvo.

Iztegnil je roko proti kosti in muhe so odbrenčale. Žival je umolknila in ga opazovala. „Tako, tako,“ je dobrikavo rekel. Vabeče je nalahno premikal roke v zraku in žival je strmela vanj. Potem se je obrnil in odmaknil, kakor da pušča kost: delal se je, kakor da se ne meni za nič. Potem se je spet naglo zasuknil: zvižča ni učinkovala. Psica ga je opazovala, sukala je vrat, da je lahko sledila njegovim narejenim gibom.

Za trenutek ga je prevzel bes, da naj bi mu psica z zlomljenim hrbtom ukradla edino hrano. Začel jo je zmerjati z ljudskimi izrazi. V drugačnih okoliščinah bi bil presenečen, ko bi mu prišle tako hitro na jezik. Potem se je mahoma zasmejal: človeško dostojanstvo se prepira s psico za kost.

Nič usmiljenja ni čutil: njeno življenje je bilo brezpomembno ob življenju človeškega bitja. Ozrl se je naokoli, kaj bi ji vrgel, ali v prostoru ni bilo ostalo skoraj nič drugega kot kost. Ničesar pripravejšega ni našel kot polomljeno žičnato stojalo, ki so ga uporabljali za zelenjavo.

Spet je stopil proti psici in jo nalahno udaril po smrčku. Šavsnila je proti stojalu s svojimi stariimi, polomljenimi zobmi in se ni hotela umakniti. Mahnil je močneje proti njej in zgrabila je žico — moral ji jo je iztrgati. Udarjal je spet in spet, dokler ni spoznal, da se žival ne more premikati drugače kot z največjim naporom. Njene rumene, prestrašene in zlohotne oči so se med udarci bleščale proti njemu.

Zato je zdaj spremenil metodo. Uporabil je stojalo za zelenjavo kot nekakšen nagobčnik, tiščal ji je zobe nazaj z njim, medtem ko se je sklonil in se polastil kosti. Ena šapa je povlekla po njej in odnehala. Spustil je žico in odskočil, žival mu je brez uspeha skušala slediti, potem je omahnila na pod. Duhovnik je zmagal. Imel je kost. Psica ni skušala več renčati.

(Se bo nadaljevalo)

živiljenje je (tudi) smešno

Vinska bratca se pogovarjata.

„Kdaj pravzaprav vino najbolj diši?“

„Takrat, ko so jelke zelene.“

„In kdaj so jelke zelene?“

„Zmeraj.“

„Vzeli so mi vozniško dovoljenje.“

„Zakaj pa?“

„Ker sem imel premalo krvi v alkoholu.“

V šoli.

„Ali veš, kdo je bil France Prešeren?“ vpraša učitelj Janca.

„Vem.“

„Pa veš, kdaj se je rodil?“

„Vem.“

„Pa veš, kaj je napisal?“

„Vem.“

„No, potem vse veš. Sedi, odlično!“

„Pozabil sem, zakaj sem naredil voz na robcu.“

„Mogoče si se hotel spomniti, da ga je treba oprati.“

Ona: „Ali me boš jutri ob pol petih čakal pred samopostrežno trgovino?“

On: „Bom. Ob kateri uri boš pa ti prišla?“

„Jaka se mi je hvalil, da je ustrelil šest zajcev.“

„Meni je pa rekel, da jih je ustrelil dvanajst.“

„Potem ima tebe za še enkrat bolj neumnega kot mene.“

Direktor gre zjutraj skozi vse prostore podjetja. V neki sobi naleti na spečega uslužbenca. Vpraša ga:

„Koliko časa ste pa vi že pri nas?“

„Tri dni.“

„Ste se pa hitro vživeli.“

„Jaz vso obleko kupujem kar v konfekciji.“

„Meni pa ni razen dežnika nobena konfekcija prav.“

Fantek pride k sosedi s prošnjo: „Mama prosí, če bi ji posodili ponev.“

„Ne morem, ker ravno pečem bobo.“

Čez hip se fantek vrne: „Mama prosí, če bi ji posodili nekaj bobov.“

„Jutri odpotujem, dragica. Ali lahko še kaj zate storim?“

„Ne, je dovolj, da odpotuješ.“

Zdravnik pacientu: „In kako se počutite zdaj?“

„Slabo, gospod doktor, slabo. Ne dišijo mi več niti jedi, ki ste mi jih prepovedali.“

„Tega ropa nisem zagrešil jaz.“

„Ali imate mogoče dokaz, da ste bili tedaj kje drugje? Mogoče vas je kdo videl?“

„Ne, hvala Bogu, nihče.“

„Danes me je sprevodnik gledal tako, kot da nimam vozovnice.“

„In kaj si storil?“

„Gledal sem ga, kot da jo imam.“

„Veš kaj, Peter, ti pa res nisi še za v šolo, saj si tako otročji. Pojdi rajši nazaj v otroški vrtec!“

„Ne morem, ker so me od tam izključili, češ da sem preotročji.“

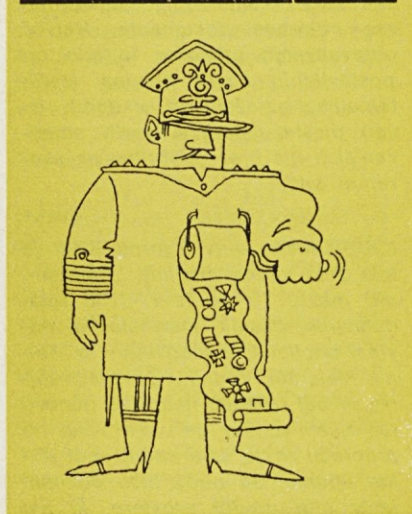
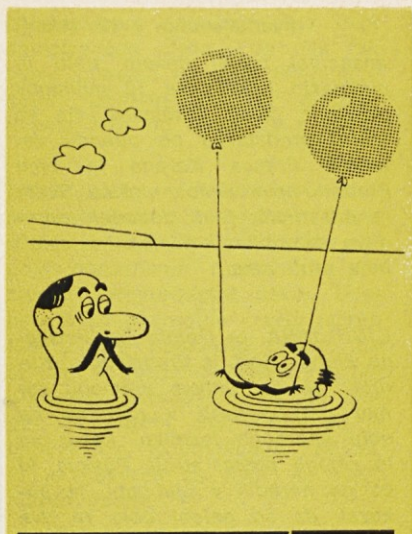
Od zavarovalnice je prinesel uradnik vdovi po Škotu dva tisoč funtov zavarovalnine. Neutolažljivo je rekla: „Verjemite mi, tudi polovico tega denarja bi rada vrnila, da bi le moj mož še živel.“

Učitelj: „Tine, zakaj se pa kar naprej smejiš?“

Tine: „Saj se ne vam.“

Učitelj: „Kaj je pa v razredu še tako smešnega?“

Znanec znanca: „Ko bi me moja žena res rada imela, bi se bila poročila s kom drugim!“

ansambel prejel devoto zlato in platinasto ploščo za 10 milijonov prodanih plošč. Občinstvu sta se tokrat predstavila po odhodu veterana Franca Korena in Eme Prodnik nova pevca: Jožica Svetè in Alfi Nipič. Čisti dohodek privedite so jubilatni namenili v sklad boja proti raku.

LJUBLJANA. — Golobi ljubljanskega kluba „Sel“ in kranjskega „Kurirja“ so ob slabem vremenu veliko prej prinesli v obročku na nogi sporočilo lastniku, kakor so to zmogli poštni stroji. Poskus, ki so ga naredili v Ljubljani, je pokazal, da so golobi celo za dve uri prehiteli poštarje kljub najnunejšim poštнім sporočilom. Celo razdalja od Novega mesta do Ljubljane za golobe ni bila ovira.

LJUBLJANA. — Ljubljanska Opera je v tej sezoni predstavila že šesto premiero — opero Auberja „Fra Diavolo“. Dirigira Lovro Arnič, režira pa Hinko Leskovšek. Med solisti so Ladko Korošec, Jurij Reja, Sonja Hočevar in Ivan Sancin. S tem je obogatila svoj repertoar in najbolj zahtevnim obiskovalcem izpolnila njih želje.

LJUBLJANA. — V minulem letu so sodniki za prekrške kaznovali dve-sto graditeljev „na črno“. Prav ti so spoznali, da se bolj spleča plačati kazen ali iti v zapor za kakšen teden kakor dolgo čakati na vse potrebne dokumente. Največ obravnavanih primerov je bilo pri postavljanju novih hiš na starih temeljih, garažah ali vikendih izven mesta. Gradnje novih stanovanjskih hiš brez odobritve pa skoraj ni bilo.

LJUBLJANA. — V Zgornji Šiški je bila zelo znana gostilna „Pri kamniti mizi“. Tu se je l. 1758 rodil duhovnik, pesnik, jezikoslovec, novinar-publicist, zgodovinar in šolnik Valentin Vodnik. Že pred vojno so bili izdelani načrti za obnovo te hiše, vendar je vojni čas to preprečil in je šele sedaj spet nekaj upanja, da bodo hišo odkupili in v njej uredili prostore, ki naj

Združeni pevski zbor, sestavljen iz okrog sto pevcev župnij tolminske dekanije, je pod vodstvom študenta Glasbene akademije Avgusta Ipavca izvajal dela svetovnih in domačih mojstrov, od Gallusovega „Glejte, kako umira pravični“, Mozartovega „Ko boš pahnil pogubljeni“, Laharnarjeve „Ob Sočinih bregovih“, pa do doživete dirigentove skladbe, ki jo je sestavil prav za to priložnost o tolminski materi. Takole pravi o njej: „Pred oltarjem tolminska mati v solzah kleči. Še en očenaš za mojega moža... Zakaj ga še ni domov? V nedeljo popoldne so otroci na križevem potu trepetali; prosili in molili za očeta in za mater v solzah zadržanih... Trpljenje in solze otrok in mater in zaprtih je božji Trpin na križevem potu sprejel kot Simon pod križem in Veronika s prtom v rokah...“

Omenimo naj še preprosto otroško skladbo, ko so pri darovanju otroci preplavili prezbitერი, prinesli darove in sami kot najsvetejši dar družin Bogu čudovito zapeli: „Moj dar je majhen in beden, da tebe, o Bog, nisem vreden...“ Ubrano, polglasno pa jih je spremljal moški zbor: „To so otroci naših otrok, njihovo pesem sprejmi, o Bog. Zanje zaprli smo svoje oči, daj doživeti lepše jim dni...“ Na koncu je kot veličastna epopeja zadonela Händlova „Aleluja“, ki so jo doživeto obogatile pozavne.

Približno ena tretjina prebivalcev Tolminske se je te dni zbrala ob križu in svojih duhovnikih in se tako oddolžila temu velikemu spominu.

Družina, Ljubljana, 12. maja 1974, str. 1 in 2.

NOVI LIST

Polnletna lista št. 11...
 12. maja 1974
 12. maja 1974
 12. maja 1974
 12. maja 1974
 12. maja 1974

ALI SO ŠKANDALI RES LE V DEMOKRATIČNIH DRŽAVAH?

Iz držav, kjer vlada demokratični večstrankarski politični sistem, je slišati zadnja leta o nenehnih škandalih vseh vrst. Na drugi strani pa ne slišimo o nikakih škandalih v državah z avtoritarnim režimom. Iz tega bi se dalo sklepati, da ustvarja ravno demokracija tisto nezdravo moralno vzdušje, v katerem se lahko kotijo take javne nečednosti, medtem ko v strogem vzdušju diktatur ne more priti do takih škandalov, ker tam ni moralne pokvarjenosti.

Res človek lahko naleti na mlade ljudi, ki mislijo tako. Ti nenehni škandali v demokracijah jim vzbudijo stud in prezir do demokratičnih vladavin in hkrati občutek občudovanja diktatur, ki ostanejo varne pred takimi moralnimi okužbami.

Toda tu gre bolj za optično prevaro kot za kaj drugega. Po tej logiki bi morali sklepati, da so ljudje v diktatorskih državah bolj moralni kot ljudje v demokratičnih državah in da so torej diktature pravi izraz in posledica te večje moralnosti v javnih zadevah in v moralni občutljivosti ljudi, ali pa, da ravno diktatorski režimi s čim manj svobode napravljajo ljudi bolj moralne kot pa svoboda v demokracijah.

Oboje je seveda nesmisel. Diktatura ne more biti bolj moralna od življenja v svobodi, ker dela silo ljudem in izvaja pritisk na njihovo svobodno voljo in vest, kar je proti morali. Zato se lahko porodi iz resnično moralnega pojmovanja samo taka vlada, ki spoštuje vest, prepričanje in svobodo — v bistvu je to isto! — državljanov.

Po drugi strani pa vemo, da napravljajo diktature iz ljudi hinavce ali primitivce. Ljudje, ki morajo skrivati in tajiti svoje pravo mišljenje in nazor ali prikrivati svoja spontana dejanja, katera jim narekuje vest, se izrodijo v hinavce, ko jim postane to skrivanje navada. Kdor pa v dobri veri verjame vso propagando in teze diktatorskih režimov, zapade prej ali slej v primitivnost, v stanje idejne in politične nerazvitosti. Tako okrni njegova osebnost če že ne v pogledu vesti, pa v umskem pogledu. Tudi tega ni mogoče označiti za moralno.

Zakaj je torej v demokratičnih državah — vsaj v nekaterih — toliko škandalov, v diktaturah pa ne? Zato, ker je v demokracijah možno nadzorstvo nad vladajočimi, in sicer z več strani, od ljudstva samega, in to preko javnega mnenja, preko svobodnega tiska, preko opozicionalnih političnih strank in preko sodstva, da ne omenjamo še raznih drugih možnosti nadzorstva. To pa odkriva škandale.

V diktaturah pa tako nadzorstvo nad početjem vladajočih ni mogoče, ker javno mnenje ne pride do izraza ali pa je tako pod vplivom režimskih propagandnih trobil, da se sploh ne more izoblikovati. Poleg tega je izpostavljeno kaznim s strani režimske policije. Sodstvo je tako kot policija v službi režima, le njegov pomožni organ. Tudi tisk je v službi režima, političnih strank pa ni, razen ene same, ki pa v bistvu ni drugega kakor organizacija za rekrutiranje tistih, ki so pripravljene služiti režimu, ali koristolovcev, ki bi si radi na ta način zagotovili kake funkcije in boljše službe. V tem pogledu je vsaj naši starejši generaciji še dobro v spominu nekdanja fašistična stranka. Vanjo so se vpisali vsi tisti, ki so si hoteli zagotoviti kake koristi.

Če torej v diktaturah ne odkrivajo škandalov, je to samo posledica dejstva, da si nihče ne upa obdolžiti mogočnikov, ki imajo monopol oblasti, kakšnih nepoštenih dejanj zapravljanja, poneverb itd., tudi če dobro ve zanje, ker se boji, da se s tem izpostavi kaznim, in ker se tudi jasno zaveda, da so preiskovalni organi in sodišča pristranska. Tako vsi molčijo in se delajo, kakor da ničesar ne vidijo in kakor da so vladajoči sami vzorni poštenjaki. Nepoštenosti, ki se dogajajo pod diktaturami, pridejo na dan šele potem, ko se te zrušijo ali ko je kak diktator odstranjen in zamenjan, kot se je to zgodilo po Stalinovi in že prej po Hitlerjevi in Mussolinijevi smrti. V vseh treh diktaturah ni manjkalo škandalov vsake vrste, o katerih pa se piše šele zdaj.

Dejstvo, da se govori in piše o škandalih vladajočih in drugih vplivnih osebnosti v demokracijah že v času, ko so še na svojih mestih, je pozitivno zaradi tega, ker dokazuje, da še obstaja najnujnejša mera kontrole s strani ljudstva in tiska, tudi če so taki pojavi sami po sebi žalostni. Ti škandali namreč niso posledica svobode, ampak zlorabe svobode in človeške pokvarjenosti, katere pa ne bo mogel iztrebiti noben režim, pa naj še tako obeta, da bo ustvaril novega, boljšega človeka. Toda take zlorabe je mogoče spoznati samo v svetli luči svobode, ne pa v somraku diktatur.

Novi list, Trst-Gorica, 28. marca 1974, str. 1 in 4.

PREJEDNO
RESERVOAR
KLIC TRIGLAVA
LONDON, 3. SEPTEMBRA 1964. LETO XIX. ŠTEV. 307

SOLŽENICINOVNO „OTOČJE GULAG“ V JUGOSLAVIJO NE SME

Kmalu so začeli v Jugoslaviji sovražno pisati o knjigi *Otočje GULAG* in njenem avtorju Solženicinu.

Točka v knjigi *Otočje GULAG*, ki je morala razdražiti ranljivo občutljivost stare garde v jugopartiji, je Solženicinov opis usode, ki je zadela generala Vlasova in njegovo vojsko.

Potem ko je bil Vlasov tako rekoč prisiljen v nemško ujetništvo, kjer so bili sovjetski vojaki prepuščeni popolnemu brezpravju, ker sovjetska vlada ni bila podpisala ženevske konvencije o vojnih ujetnikih, so Vlasov in njegovi vojaki po nasilni poveljni vrnitvi v Sovjetsko zvezo vsi končali v *GULAGu* brez sodnega postopka.

Zakaj naj bi ta ruska žaloigra skrbela jugoslovansko staro gardo? Za to sta dva razloga.

1. Pred vojno, med njo in prva leta po vojni so vodilni člani jugoslovanske partije (sedaj ponovno vladajoča stara garda) bili čistokrvni boljševeiki in neomajno poslušni Stalinu. Kot taki so prikrojili „narodnoosvo-

(Dalje na str. 38)

obiskovalcem pokažejo delo tega edinstvenega moža. Čez dve leti bomo obhajali njegovo 160-letnico smrti. Upajmo, da bo njegova rojstna hiša do takrat že urejena.

LJUBLJANA. — Predsedstvo ZMS je predlagalo spremembo zakona o osnovni šoli. Gre za izjemne pogoje ponavljanja razreda in postopek kategorizacije otrok. Učelec lahko napreduje v višji razred tudi z eno negativno oceno. Če bi imel v naslednjem letu v istem predmetu nezadostno, ne bo mogel več naprej. Bolj važna pa je ustanovitev dopolnilnega pouka, ki je obvezen za tiste, ki imajo slabše ocene.

LJUBLJANA. — V inštitutu „Jožef Štefan“ je v oddelku za keramiko začel delovati visokotemperaturni dilatometer, naprava, ki je namenjena raziskavam materiala ob zelo visoki temperaturi. Napravo je zavodu podarila vlada ZR Nemčije v okviru jugoslovansko-zahodnonemškega znanstvenega sodelovanja.

LJUBLJANA. — Slovenski etnografski muzej je v svojih prostorih odprl dolgo pričakovano razstavo slovenske kmečke noše od konca 19. stoletja do danes.

LOŠKA DOLINA. — Po daljšem odmoru in obnovitvenih delih je grad Snežnik spet odprt. Ima bogate lovske zbirke in zgodovinsko dokumentacijo. Dolina je za mnoge nepoznana in prav zaradi tega še posebej privlači vedno večje število turistov. Pot do gradu v Kozarščah vodi skozi Cerknico in mimo Cerkniškega jezera do Loža in Pudoba.

MARIBOR. — Cestni vlačilec je prepeljal v Ljubljano najstarejšo lokomotivo v Sloveniji. Postavljena je na ploščadi pri izhodu na ljubljanski železniški postaji. Ponazarja delček zgodovine železniskega prometa v Sloveniji. Narejena je bila l. 1893 na Dunaju in je vozila po vseh slovenskih železniških tirih. Leta 1924 je bila na slavnostni otvoritvi proge Ormož—

(Dalje na str. 38)

RAČUN

Jožetovemu očetu so prinesli račun. Oče si ga je ogledal in potem plačal precej denarja.

Jože ga je vprašal: „Oče, kaj si kupil?“

„Ničesar,“ je odgovoril oče. „Le neki račun sem poravnal.“

„Pokaži!“ je zaprosil Jože in si račun ogledal.

Pa se je domislil, da bi tudi sam sestavil takle račun. Takoj se je lotil dela. Račun je potem položil mami pod krožnik. Napisal ga je bil takole:

Mama dolguje Jožetu:

1. za prinašanje vžigalic
in drv . . . . . 10 din

2. za poti po kruh in
mleko . . . . . 10 din
  3. za pomivanje posode 20 din
  4. za druge usluge . . . 30 din
- skupaj 70 din

Ko je mama našla račun, ni nič rekla. Jože pa je bil silno radoveden. Šele zvečer je našel pri svojem krožniku na mizi 70 dinarjev. Veselo jih je vtaknil v žep.

Nestrpno je pričakoval drugega dne. Mogoče ga bo mama spet kam poslala, za kar ji bo takoj predložil račun. Junaško se je lotil zajtrka in premaknil skodelico. O, pod skodelico leži listek! Ampak tega ni on pisal. Na listu je stalo:

Jože dolguje mami:

1. za desetletno stanovanje
in hrano . . . . . nič
2. za obleko, perilo, pranje
in šivanje . . . . . nič
3. za nego in oskrbo med
bolezni . . . . . nič
4. za vse druge skrbi in
in brige . . . . . nič

Skupaj nič

Jože je postal rdeč kot kuhan rak. Jed mu ni nič kaj teknila. Hitro se je odpravil od mize. Strašno se mu je mudilo.

A mama tudi zdaj ni nič rekla. Nemalo pa se je začudila, ko je

kdo je pokvaril veliko uro sveta?

Zakaj ni na svetu vse lepo in prav?

Zakaj niso na svetu samo dobri ljudje, ki bi si pomagali med seboj?

Zakaj je na svetu toliko bolezni, nesreč, vojn, lakote, izkoriščanja, krivic?

Zakaj je na svetu toliko pohabljenih otrok in zmedenih ljudi?

Zakaj ni nič manj bolezni, čeprav znanost tako napreduje?

Zakaj moramo umreti?

Zakaj mi sami dostikrat nismo taki, kot bi radi bili?

Zakaj, zakaj vse to?

Vsega tega je kriv človek, ki je z grehom pokvaril božji načrt.

Hudobija prvega greha je bila v tem, da je bil človek napuhnjjen in se je svojemu Stvarniku uprl. Vedoma je po-teptal božji načrt. S tem je pre-trgal vezi z Bogom.

Prva človeka sta z uporom Bogu izgubila božje življenje, ki sta ga bila dobila kot največji dar zase in za svoje otroke. Tudi posebne darove, ki sta jih prej imela, sta izgubila: spoznavala sta mnogo bolj temno, nista bila več tako močna proti zlu kot prej, delo je

postalo zanju težko in napor-no, morala sta mnogo trpeti in nazadnje umreti.

Sedaj se vsi otroci rojevajo brez božjega življenja v duši. To stanje imenujemo izvirni greh.

Zaradi upora prvega para Bogu smo tudi vsi njuni otroci podedovali njuno žalostno dediščino. Tudi mi spoznavamo, kaj je prav in kaj ni, veliko teže. Tudi mi se odločamo za dobro in lepo veliko teže. Od-tod toliko preprirov, vojn, umorov na svetu. Pa tudi bolnišnice, umobolnice, ječe, policija, sodišča, poboljševalnice, pokopališča, krematoriji so sad tega prvega greha.

našla v žepu svojega predpasnika tistih 70 dinarjev, s katerimi je bila poravnala sinu „račun“.

„NISEM PRAV IZ SARAJEVA“

Neki fant se je šel v brivnico brit, a brivec, ki je rad zbijal šale, se je hotel z njim nekoliko pošaliti. Vprašal ga je: „Odkod pa si, fant?“

„Iz Sarajeva,“ mu odgovori ta.

NAŠA ANKA

Dedek vpraša:

„Kje je kaša?“

Koj pove mu

Anka naša,

ki nikoli se ne laže —

na trebušček svoj pokaže.

Utva

Brivec nadaljuje: „Slišal sem, da so v Sarajevu taki junaki, ki se puste briti brez mila in vroče vode, samo z mrzlo vodo. Ali je to res?“

Fant hoče pokazati, kakšen junak je, pa odgovori: „Res je! Če ne verjameš, pa kar na meni poskusi!“

Brivec ga namaže samo z mrzlo vodo, brez mila, nato pa se spravi z britvijo na delo.

Fant začne zaradi velikih bolečin stiskati zobe, migati z ustnicami in mižati. Ko pa le ne more več vzdržati, reče brivcu: „Bodi tako prijazen in namaži me z vročo vodo in milom, ker jaz nisem iz Sarajeva, temveč nekoliko proč!“

Bosanska narodna pripovedka

AKO HOČEŠ VELIKO LET ŠTETI,
MORAŠ OD MLADEGA ZMerno
ŽIVETI.

AKO KUPUJEŠ, ČESAR NE
POTREBUJEŠ, BOŠ PRODAJAL, KAR
POTREBUJEŠ.

AKO MOŽ ŽENO ZMERJA, JO
OTROCI TEPEJO.

AKO POTOK SLABO TEČE, JE
KRIVDA NA IZVIRU, NE NA KO-
RITU.

BESEDA NI KONJ.

BESEDE MIČEJO, ZGLEDI VLE-
ČEJO.

ugani, če znaš!

Rdeč obroček,
belo oko,
čez skale pripelje te
na goró.

(Markacija)

Vedno je povsod doma,
s hišo se šopiri.
Nima nog, rogé ima,
včasih dva včasih štiri.

(žlód)

REŠITEV UGANKE IZ PREJŠ-
NJE ŠTEVILKE: S tretjo od
desne.

Katera senca odgovarja risbi
na sredi?

Murska Sobota. Nato je vrsto let do „upokojitve“ premikala vagona na železniški postaji v Mariboru.

MARIBOR. — Spomladi je bila v Mariboru akcija zbiranja starega in časopisnega papirja. Povezana je bila z nagradno akcijo, ki je mnoge spodbudila, tako da so v kratkem času nabrali 64 ton papirja. Čisti izkupiček 16.000 ND so namenili skladu za boj proti raku in izgradnjo bolnišnice v Mariboru.

MARIBOR. — Konec aprila je bil slovesno odprt novi Dom upokojevcov. Člani društva upokojevcov so izvedli kratek kulturni program. Razna podjetja so stanovalcem Dóma podarila knjige in s tem pokazala, da jim želijo veliko dobrega. Gradbena dela so veljala 37 milijonov dinarjev.

METLIKA. — Le kakih šest km od tega kraja je naselje Božakovo, ki mu pravijo Belokranjski Bled. Kraj je strnjen okrog cerkvice nad pečino in s kapelico pod vasjo — oboje spominja na Bled. Pod vasjo je prelep kanjon, skozi katerega si je utrla pot bistra Kolpa.

MURSKA SOBOTA. — V Rakičanu, nedaleč od Murske Sobote, so odprli nov oddelek interne bolnice, v katerem je 170 bolniških postelj, centralni laboratorij in transfuzijski oddelek. S tem so v nove prostore preselili že dve tretjini bivše bolnice.

NOVO MESTO. — V aprilu je bilo v tem mestu srečanje mladih skupin v lutkovni spretnosti iz vse Slovenije. Nastopili so tudi lutkarji osnovnih šol z Malega Slatnika, iz Dobove, Sodražice, Novega mesta in Kočevja. Vse igrice so bile zelo dobro obiskane.

NOVO MESTO. — Pet krajev v novomeški občini se bo letos dokončno oteplo prahu in sicer: Stopiče, Šmarjeta, Mirna peč, Birčna vas in Prečna, ki so obenem tudi sedeži krajevnih skupnosti.

ORMOŽ. — Na grajskem dvorišču v Ormožu je bila zelo uspela pod-

bodilno vojno“ v letih strahot 1941—45 kot priročno sredstvo, da se znebijo zavednih nekomunistov. Začetni atentatorski in denunciantiški terorizem VOSA se je v Sloveniji razširil v pravo državljanstvo vojno, ko se je nekomunistična večina končno organizirala v učinkovito samoobrambo. Na slovenskem ozemlju je ta samoobramba prevladovala tako pred italijansko predajo septembra 1943 kot pred nemško kapitulacijo maja 1945. Obakrat je partijski teror rešila zunanja pomoč: italijanska artilerija leta 1943 in zavezniški tanki 1945.

2. Ko so kot posledice vprašljivih medzavezniških dogovorov v Jalti desetisoči oboroženih protikomunističnih enot iz raznih predelov Jugoslavije, ki so se ob koncu vojne zatekli in bili razoroženi v britanskem zasedbenem območju Avstrije, bili zvijačno in nasilno vrnjeni v Jugoslavijo — med njimi skoraj 12.000 slovenskih domobrancev — so jih tam odvlekli v odmaknjene gozdne predele in jih s strojnimi odstrelili v množične jamske grobove. Del te grozne resnice je zašel celo v Svetinovo *Ukano* (Tone Svetina, „Ukana“, Ljubljana 1965—1969, op. NL).

Solženicinovo ponovno odkritje in razkritje Vlasovove tragedije je moralo globoko pretresti vest preostalih jugoslovanskih boljševikov, ki so bili odgovorni za podobna ali celo hujša dejanja organiziranega političnega hudodelstva v Jugoslaviji, posebno v Sloveniji, v letih 1945—46. Po Solženicinovih razkritjih GULAGA bi utegnili tudi ta množična hudodelstva zagledati luč sveta.

VOSovi umori neoboroženih in od okupatorja nezavarovanih slovenskih osebnosti in družin v razdobju italijanske okupacije in sumarični pokol vrnjenih domobrancev leta 1945 nosita na sebi še dve posebni obteževalni okolnosti za VOS (Varnostno obveščevalno službo; op. ur.):

1. Z razliko od Hrvaške in Srbije ter drugih dežel v srednjevzhodni Evropi zasedena Slovenija ni imela svoje „kvizlinške“ vlade.

2. Tudi se slovenske oborožene enote niso borile proti zaveznikom ne na vzhodni in ne na zahodni fronti. Vaške straže in poznejši domobranci so bili izključno slovensko-samoobrambni pojav proti izpričani partijski strategiji načrtnega zlorabljanja „narodnoosvobodilne borbe“ za likvidiranje vodilnih krščansko, demokratično in narodnostno usmerjenih Slovencev v Ljubljani in na podeželju.

Klic Triglava, London, 3. aprila 1974, str. 2—3.

Iz tujih časopisov

Z izrezki iz nepristranskih tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši. Seveda pa odgovarjajo za točnost pisanja časopisi oziroma njih poročevalci. Op. ured.

SPET GONJA PROTI ZAHODNEMU TISKU

Tito se je spet spravil nad tuji tisk, posebno nad zahodnega: „Od zunaj je močan pritisk na nas,“ je dal vedeti 82-letnik, ki ni že petnajst let več sprejel na tiskovni konferenci v Beogradu opolnomočenih časnikarjev. Od nekako enega leta in pol, vzporedno z bolj ostrim notranjim kazenskim in ideološkim tečajem, odgovarjajo jugoslovanski politiki na vrhu in od njih usmerjena obveščevalna sredstva vedno bolj razdraženo in nestrpno na sleherno kritiko od zunaj.

Že januarja 1972 je menil sarajevski časopis *Oslobodjenje*, da mora svoje bralce opozoriti na „sramotilno gonjo“ svetovne reakcije proti Jugoslaviji in proti vsemu, kar je v zvezi z njeno načelno notranjo in zunanjo politiko. S tem člankom se je začela tedne dolga kampanja proti zahodnim dopisnikom in časnikařem, ki da so očitno (kljub svojemu različnemu političnemu prepričanju) skovali zaroto za protijugoslovansko hujskanje, ki pa niso v resnici storili nič drugega, kot da so izrazili svoje mnenje o novi razvojni stopnji jugoslovanske notranje politike, namreč o obračunavanju z „liberalističnimi in tehokratičnimi“ odklonilci. „Ti trubadurji nazadnjaških sil,“ se je glasilo v armijski reviji *Front* obračun s celo vrsto hudodelstev zahodnega časnikarstva, „morajo biti razkrinkani, da bodo potem prisiljeni k popolnemu molku.“

Prav tako iznenada, kot se je pričela, se je ta nenavadna gonja proti zahodnemu tisku kasneje spet končala, točneje povedano, malo pred Brandtovim obiskom Jugoslavije v aprilu. Preko poletja in jeseni je ostalo sorazmerno mirno. Zima je pa prinesla nove težave. Priprave na partijske kongrese, uvedba zamotanega sistema delegatov v okviru nove ustave, besedni boj, ki so ga začeli hrvaški politiki o nevarnem oživljanju centralistično-neostalinističnih sil, naraščajoče gospodarske težave in predvsem poskusi pritiska na kulturnem območju, kot zlasti proti osmim profesorjem *Praxisa* na beograjski filozofski fakulteti — vse to ni dovoljevalo, da bi bila Jugoslavija prikazana po zahodnih časopisih vedno v najlepših barvah.

Marsikaj tega, kar se je zadnje mesece v nekaterih zahodnih časopisih pojavilo, je bilo nepopolno in zavestno pristransko ali vsaj brez čuta za zamotani položaj v Jugoslaviji. Vendar vse to ne more opravičiti živčnosti in hysterije, ki ju jugoslovanski partijski voditelji in njihovi časnikarski priprežniki že nekaj tednov spet razodevajo proti „zahodnemu tisku“.

Začel je Stane Dolanc na „6. srečanju samoupravljalcev“ v Kragujevcu. Ta je skrčil tujo kritiko na preprosti obrazec: socialistična samoupravljalška misel je „od leve in desne napadana, ker je Jugoslavija najboljši zgled na svetu za resnično demokracijo in družbenopolitični sistem z zares človeškimi odnosi.“ Niti enega od tujih časnikarjev, „ki vedno toliko pišejo o demokraciji in humanizmu,“ je rekel, „ni bilo navzočega pri tem srečanju samoupravljalcev“. Pozabil je pa omeniti, da ni v Kragujevac tujih dopisnikov nihče povabil.

Po tem grmenju se je pričela druga gonja proti zahodnemu tisku. V začetku marca je imel sejo „koordinacijski komite Socialistične zveze za politično propagando v tujini“ pod predsedstvom beograjskega ministra za informacije Dragoljuba Budimovskega, moža, katerega informativna politika se omejuje v bistvu na to, da tujim dopisnikom vsako leto pri dveh banketih v gosposkem hotelu *Jugoslavija* spodbujajoče zakliče: „Pišite dobro!“ Komite je sklenil, naj v bodoče vse družbene in politične organizacije Jugoslavije storijo „stvarne ukrepe v boju proti protijugoslovanski sovražni propagandi“.

Dosedanja najvišja točka v tej gonji je dvostranski članek v zadnji številki beograjske novičarske revije *NIN*. Pod naslovom „Kalni val“ je tam obtožen kar cel ducat vodilnih zahodnih listov, da daje o Jugoslaviji napačna sporočila in da razširja obrekovalne novice, razčlembе in razmišljanja. Med po imenu napadene liste spadajo *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, *Spiegel*, *Welt*, *Corriere della Sera*, *Le Figaro*, dunajska *Presse*, *Bayern-Kurier*, *Christ und Welt*, *Süddeutsche Zeitung*.

Da bi dal svojemu napadu še več nravne opravičenosti, piše Stojanović v začetku, da so v Beogradu opolnomočeni časnikarji pri neki anketi izrazili zadovoljstvo o možnostih informiranja v Jugoslaviji. To so ti res nekoč storili. A to sodbo — in to seveda Stojanović zavestno zamolči — so dali pred nekaj leti, v času, ki ga sedaj partija uradno obsoja kot „liberalnega“.

Süddeutsche Zeitung, München, 28. aprila 1974.

ročna revija pihalnih orkestrrov *Gornje Radgone*, *Ljutomera*, *Murske Sobotе*, *Ormoža* in *Središča ob Dravi*. *Prireditve* se je začela z odhodom godb po mestu, nato pa se je vsak orkester predstavil s 15-minutnim programom.

PODPEČ. — Dva kilometra iz kraja leži zalita vrtača, *Podpeško jezero*. *Globoko je 42 m in za mnoge, ki ga ne poznajo, zelo nevarno*. Poleti je v njem vedno veliko kopalcev. *Sicer je tudi drugače ob tej vodi vedno živahno*. *Ribiče vabijo krapci, ki jih je ribiška družina sem vložila*.

PORTOROŽ. — Po dveh tednih pogovorov med predstavniki jugoslovanske vlade in *Mednarodne banke* so podpisali sporazum o posojilu 92 milijonov dolarjev, ki je namenjeno razvoju jugoslovanskih železnic. S tem kreditom bodo elektrificirali 166 km proge, zgradili ali opremili 85 železniških postaj in izboljšali mnoge druge naprave. Dolg bo treba odplačati v 25 letih.

PLANINA pod GOLICO. — Turistično društvo kraja je v maju pripravilo zanimivo prireditve — mesec narcis. Obenem je bilo to povezano s praznovanjem meseca mladosti. Skozi Planino je krenila povorka kmečkih voz, na katerih so prikazali stare kmečke običaje. Pred kulturnim domom pa je bil kulturni program ter tradicionalno izbiranje „lepotic narcis“.

TRBOVLJE. — Zavod za zaščito človekovega okolja in kolektiv trboveljske termoelektrarne sta se dogovorila o gradnji 380 m visokega dimnika. S tem bi saje odvajal v višje plasti ozračja in zračni tokovi bi jih odnesli po zraku. V zadnjih letih se je močno ogrozilo zdravje prebivalcev in je bilo nujno iskati novih rešitev iz te situacije. Zasavčani pa bodo na svoj dimnik tudi ponosni, saj bo najvišji v Evropi.

VEVČE. — Znana tovarna papirja iz Vevč pri Ljubljani je začela z izdelovanjem zidnih tapet vseh kvalitet in vzorcev. Za boljšo informacijo kupcev je izdala poseben katalog.

mali oglasi

PREVEDE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 40 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 1.50 avstrijskega šilinga (ali enako vrednost v drugi valuti). Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštnih kuponih pristojbino za dvoje pisem v tujino.

● JANKOVIČ, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● PREVAJALSKA PISARNA V MÜNCHNU vam ekspresno in uradno uredi vse prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje, daje informacije in poučuje nemščino po zanesljivih metodah. Dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfeilschifterstraße 21, tel. 14 13 702.

● SLOVENSKI, HRVAŠKI IN SRBSKI EKSPRES-PREVODI, sodno overljeni: sodni prevajalec in tolmač MILENA GRATZA, 8 München 50, Menzingerstr. 195, tel. 8 12 18 20. Končna tramvajska postaja linije 17 ali 21, nato z avtobusom 77 (Finsterwalderstraße) ali 75 (Eversbuscherstraße).

● SLOVENSKE PREVEDE, sodno overjene, Vam po želji oskrbi MONIKA ZIBELNIK, sodnijska prevajalka, 8 München 50, Franz-Albert-Straße 12.

● Slovenec, začetnik malega podjetja za proizvodnjo keksov, IŠČE SODELAVCA (družabnika), ki bi bil voljan obiskovati trgovine z živili. Kapital ni potreben. Pogoji: obvladanje nemščine in lastno vozilo. Interesenti naj se obrnejo za naslov na upravo Naše luči, tako da pošljejo v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 21).

● FANT, star 27 let, že več let v Nemčiji, veren, nekadilec, nealkoholik, želi spoznati preprosto dekle za poroko. Fotografija zaželeno. Naslov posreduje uprava Naše luči, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 22).

● Preprost slovenski FANT s poklicem, star 23 let, ki živi na Švedskem, išče pošteno slovensko dekle za skupno bodočnost, v starosti od 18 do 22 let. Fotografija zaželeno. Naslov posreduje uprava Naše luči, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 23).

● Slovenski FANT, star 28 let, visok 185 cm, pet let v Nemčiji, želi spoznati dobrosrčno dekle zaradi ženitve ter ureditve zgrajenega doma v Sloveniji. Naslov posreduje uprava Naše luči, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 24).

● Preprost, pošten, veren slovenski FANT, star 30 let, visok 178 cm, že nekaj let v Nemčiji, želi spoznati za skupno življenje preprosto, pošteno slovensko dekle, ki je začasno v Nemčiji, od 22 do 31 let. Ločenka ali pustolovka izključena. Naslov posreduje uprava Naše luči, če pošljete v pismu pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 25).

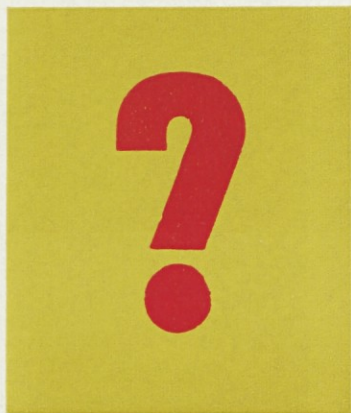
● Slovenske ŠIVILJE za konfekcijo ženskih kostimov in plaščev dobijo dobro in redno delo. Visoke plače, stanovanje na razpolago. Pišite na naslov: M. Bombek, 4. Brightmoor Street, NOTTINGHAM NG 1/1FD, England. (Tel. Anglija 0602-54244).

● PRODAM novo HIŠO z gospodarskim poslojem, posestvom (4 ha) in gozdom (4 ha) blizu Celja. Vodovod, trofazni tok, Možnost popolne obdelave s stroji. Trgovina, pošta, šola, cerkev oddaljene 5 minut. Do nove avtoceste 3 km. Naslov posreduje uprava Naše luči, če pošljete pristojbino, kot je navedena v barvnem pasu te strani spodaj. (Št. 26).

● PRODAM dvonadstropno novo HIŠO v Laškem na Štajerskem. Interesenti naj se obrnejo na naslov: Josef Petek, 7031 Steinenbronn, Hohenwartstraße 40, BR Deutschland.

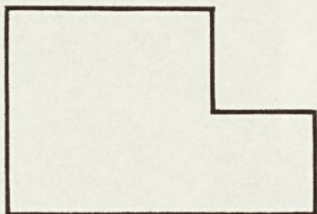
● SLOVENCEM V PARIZU IN OKOLICI: Kdor se hoče temeljito naučiti voziti in to pri slovenskem inštruktorju, naj se obrne na FRANC AUTO ECOLE, 39 rue de Maubeuge, Paris 9e, tel. 878-95-93, métro Cadet ali Poissonnière.

**V juliju in avgustu
„NAŠA LUČ“
ne izide**

DEDIŠČINA

Štirje bratje so si razdelili zemljo, ki so jo podedovali od očeta in ki je imela obliko, kakor je na risbi. Vsak brat je dobil enak kos zemlje in vsi kosi

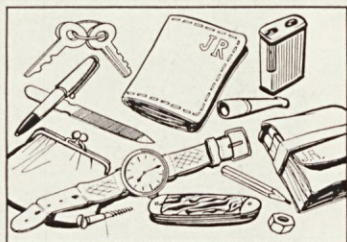

so imeli enako obliko, kot je bila oblika celotnega terena.

Na kakšen način so si zemljo razdelili?

KDO JE TAT?

Policijski komisar išče tatu, za katerega ve, da zahaja v pivnice. Prijeti da tri sumljive moške. Na policiji jim veli, naj odložijo na mizo predmete, ki jih imajo v žepih. Eden od predmetov mu vzbudi močan sum, da je mož, ki je odložil

tisti predmet na mizo, tat. — Iz česa pride komisar do tega sklepa?

ŠPIJON IN SHRANJEVALNI PREDAL

Detektiv Dekleva je zasledoval tajnega agenta. Videl ga je, ko je odlagal svojo torbo v shranjevalni predal na železniški postaji. V predalu je bilo mogoče pustiti prtljago 24 ur. Treba je bilo vreči novec v avtomat in po odložitvi prtljage ključ zavrteti in ga vzeti iz ključavnice.

Detektiv si je zapisal številko predala, kamor je tajni agent spravil svojo prtljago. Takoj je telefoniral sodelavcu, naj prosi policijo za dovoljenje, da predal odpre.

Sam je šel za agentom. Ko ga je opazil z nekim neznanecem, je dal oba prijeti. Peljal ju je na policijo.

Osupel je tam zvedel, da so medtem odprli tisti predal na železniški postaji — ključavnica je bila v redu — in ga našli praznega. On ni bil izpustil agenta niti en trenutek izpred oči. Tudi med telefoniranjem svojemu sodelavcu ne. In agent je imel še vedno ključ od predala pri sebi.

Kako je bilo mogoče, da je torba medtem izginila iz predala?

REŠITEV PREJŠNJIH UGANK

NEZNANCI. Eskimi.

KROGLICE: Pomaga si z magnetom, saj so jeklene kroglice za magnet občutljive.

MOŽ V DVIGALU: Gospod je tako majhne postave, da ne more pritisniti na 27. gumb, zato se ne pelje čisto do svojega stanovanja. Na gumb za v prtiličje pa lahko pritisne, ker je ta spodaj.

V KAKŠNEM JEZIKU: Napis je slovenski* in pomeni: TUDI SUH UK URI UM.

ŽIVALSKI GLASOVI: Andrej posnema ovco, Boris psa, Ciril telička, Dušan oslička in Edo mačka. Če označimo imena fantov z velikimi črkami, imena živali pa z malimi, dobimo na osnovi podatkov sledečo razpredelnico:

	ki jo ima	Žival v katero je preoblečen	ki jo posnema
A	p	t	OV
B	m		
C	ov	y	
D	t	x	
E	os		
	x		p
	y		m

Ker ne morejo stati ne v vodoravni ne v navpični črti enake živali, je jasno, da ne more biti „y“ ne „t“, ne „ov“, ne „m“, zato je ali „p“ ali „os“. Vendar ne more biti „p“, ker A, ki ima „p“, bleja. Torej je „y“ = „os“. Podobno ne more biti „x“ ne „t“, ne „os“, ne „p“, zato je ali „ov“ ali „m“. Ko bi bil „ov“, bi morala biti oblečena v „m“ B ali E. To oboje je pa nemogoče, ker ima B „m“, E pa mijavka. Zato je „x“ = „m“. Popolna in pravilna razpredelnica je:

	ki jo ima	Žival v katero je preoblečen	ki jo posnema
A	p	t	OV
B	m	ov	p
C	ov	os	t
D	t	m	OS
E	os	p	m

MERJENJE VIŠINE: Navetoval mu je, naj uporabi za merjenje različnih višin balonček, napolnjen s plinom, na katerega naj naveže vrvico. Balonček naj spusti do zaželene višine, potem pa zmeri vrvico, uporabljeno pri tisti višini.

TEHTNICA: Na krožnika obeh tehtnic položi tenko desko. Potem postavi nanjo posamezen paket. Od gramov, ki jih obe tehtnici pokažeta, odšteje pri vsakem paketu težo deske.

Erscheinungsort: Klagenfurt.

Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt.

P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S.W. 9. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz (Tel. 0 31 24 - 23 59).

Anton Miklavčič, Kappelleng. 15, 9800 Spittal/Drau. (Tel. 0 47 62 - 3 34 62).

P. Štefan Kržišnik, Zist. Stift. 6422 Stams, Tirol.

Alojzij Sterle, Kolonitzplatz 1, 1030 Wien 3.

„Korotan“, Albertgasse 48, 1080 Wien VIII.

Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II. 1010 Wien I (za cerkviho Am Hof).

Janez Žagar, Bahnhofstr. 13, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

BELGIJA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, B-4000 Liège. (Tel. 04/23-39-10).

Kazimir Gaberc, rue L. Empain 19, B-6001 Marcinelle. (Tel. 07/36-77-54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 4 rue St. Fargeau, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).

Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).

Stanislav Kavalarič, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Méricourt.

Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-Merlebach.

Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Franc Bergant, Via dei Colli 8, 00198 Roma. (Tel. 845-0-989).

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Mirko Jereb, 28 Bremen 1, Kolpingstr. 3. (Tel. 0421 — 32 84 10).

Ivan Ičko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).

Pavel Uršič, 42 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 02132 - 6 26 76).

Ludvik Rot, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 - 24 38 89).

Jože Bucik, 5 Köln 1, Norbertstr. 25. (Tel. 0221 - 24 38 80).

Dr. Edo Škulj, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 - 61 37 22).

Jože Cimerman, 68 Mannheim, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).

Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Ra ueneggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).

Feliks Grm, 807 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 34 2 74).

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Štefan Vereš, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43, Kolpinghaus. (Telefon 030 - 785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030 - 784 84 34).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, rue des Anglais 33, Luik, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich.
(Tel. 01 / 50 31 32).

P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065 / 2-19-55).